Crna Gora
Državna revizorska institucija

Broj: 40113/17-021-56/18
Podgorica, 26.07.2017.g.

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

Godišnjeg finansijskog izvještaja

JU ŠZSVSO „SERGIJE STANIĆ“

za 2016. godinu

-konačni izvještaj-

Podgorica, jul 2017. godine

S A D R Ž A J

I MIŠLJENJE I PREPORUKE 3

II OPŠTI DIO 17

1. PRAVNI OSNOV ZA VRŠENJE REVIZIJE 17
2. OPŠTI PODACI O SUBJEKTU REVIZIJE 17
   - 2.1. Djelatnost subjekta revizije 18
   - 2.2. Unutrašnja oranizacija 19
3. VRSTA, PREDMET, CILJ I OBUHVAT REVIZIJE 21
4. KRITERIJUMI REVIZIJE 22
5. VRIJEME VRŠENJA REVIZIJE 23

III UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE 24

6. FINANSIRANJE USTANOVE 24
7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ 27
   - 7.1. IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA 27
   - 7.2. IZVJEŠTAJ O NEIZMIRENIM OBAVEZAMA 30
   - 7.3. BILANS STANJA 31
     - 7.3.1. Nematerijalna ulaganja 32
     - 7.3.2. Nekretnine, postrojenja i oprema 33
     - 7.3.3. Obrtna sredstva 35
       - 7.3.3.1. Zalihe 35
       - 7.3.3.2. Potraživanja 36
       - 7.3.3.3. Gotovinski ekvivalenti i gotovina 39
     - 7.3.4. Kapital 39
     - 7.3.5. Dugoročne obaveze 39
     - 7.3.6. Kratkoročne obaveze 40
       - 7.3.6.1. Obaveze iz poslovanja 40
       - 7.3.6.2. Ostale kratkoročne obaveze i PVR 41
   - 7.4. BILANS USPJEHA 41
     - 7.4.1. Poslovni prihodi 42
       - 7.4.1.1. Prihodi od prodaje 42
       - 7.4.1.2. Ostali poslovni prihodi 42
     - 7.4.2. Finansijski prihodi 43
     - 7.4.3. Ostali prihodi 43
     - 7.4.4. Poslovni rashodi 44
       - 7.4.4.1. Nabavna vrijednost prodate robe 44
       - 7.4.4.2. Troškovi materijala 44
       - 7.4.4.3. Troškovi zarada, naknada i ostala lp 44
       - 7.4.4.4. Troškovi amortizacije i rezervisanja 48
       - 7.4.4.5. Ostali poslovni rashodi 49
     - 7.4.5. Finansijski rashodi 49
     - 7.4.6. Ostali rashodi 50
8. BLAGAJNA 51
9. SISTEM UNUTRAŠNJIH KONTROLA 52
10. JAVNE NABAVKE 53

PRILOG

I MIŠLJENJE I PREPORUKE

Na bazi sprovedene revizije, utvrđenog činjeničnog stanja i izjašnjenja subjekta revizije (br. 02-602 od 21.07.2017.g.), a u skladu sa čl. 44 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji (DRI) i čl. 45 Poslovnika Državne revizorske institucije, Kolegijum DRI u sastavu dr Branislav Radulović (rukovodilac Kolegijuma) i g. Nikola N. Kovačević (član Kolegijuma), na sjednici Kolegijuma DRI održanoj 26.07.2017. godine usvojio je:

KONAČNI IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

Godišnjeg finansijskog izvještaja JU ŠZSVSO „SERGIJE STANIĆ“ za 2016. godinu

Odgovornost subjekta revizije

Rukovodstvo JU ŠZSVSO „Sergije Stanić“ odgovorno je za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, kao i za usklađenost poslovanja sa zakonskim i drugim propisima.

Odgovornost Državne revizorske institucije

Odgovornost Državne revizorske institucije (DRI) je da, na osnovu izvršene revizije, izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji „Sergije Stanić“ za 2016. godinu, u svim materijalnim aspektima sastavljeni i prezentovani u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja. Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, odgovornost DRI je izražavanje mišljenja da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa zakonima, drugim propisima i aktima koji su indentifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju.

Revizija je sprovedena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI - nivo III). Državna revizorska institucija je poštovala etičke zahtjeve, planirala i izvršila reviziju na način kojim je obezbijeđeno razumno uvjerenje da li su finansijski izvještaji subjekta revizije sačinjeni i prezentovani, u svim materijalno značajnim pitanjima, u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja i da li je poslovanje subjekata revizije bilo u skladu sa važećim zakonskim i drugim propisima.

Revizija je obezbjedila vršenje postupaka kako bi se dobilo dovoljno adekvatnih dokaza na kojima se zasniva izraženo mišljenje. Sprovedeni postupci zavisili su od profesionalne procjene državnog revizora, uključujući procjenjivanje rizika od značajne neusklađenosti.

MIŠLJENJE

Finansijskom revizijom Godišnjeg finansijskog izvještaja JU ŠZSVSO „Sergije Stanić“ za 2016. godinu, nadležni Kolegijum DRI stekao je razumno uvjerenje da finansijski izvještaji ne daju istinit i objektivan prikaz finansijskog položaja, rezultata poslovanja i tokova gotovine, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Za reviziju finansijskih izvještaja određena je materijalnost u iznosu od 38.363€. U **Izvještaju o novčanim tokovima** pogrešno su prikazane, u materijalno značajnoj mjeri pozicije: Opšti prihodi, Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca, Rashodi za materijal, Rashodi za usluge i Ostali izdaci. U **Bilansu stanja** pogrešno su prikazane, u materijalno značajnoj mjeri, pozicije: Nematerijalna ulaganja, Nekretnine, postrojenja i oprema, Potraživanja i Ostale kratkoročne obaveze. Subjekat revizije nije vršio usaglašavanje potraživanja sa povjeriocima, nije dio dugoročnog kredita koji dospijeva do jedne godine klasifikovao kao kratkoročne obaveze, nije neusaglašene obaveze objavio u napomenama i nije obezbijedio doslednost prezentacije i klasifikacije stavki u finansijskom iskazu od prethodnog do sljedećeg perioda. U **Bilansu uspjeha** pogrešno su, u materijalno značajnoj mjeri, prikazane pozicije: Prihodi od prodaje, Ostali poslovni prihodi i Troškovi materijala, kao i rezultat poslovanja.

Revizijom pravilnosti poslovanja JU ŠZSVSO „Sergije Stanić“ za 2016. godinu utvrđene su neusklađenosti sa: Zakonom o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, Zakonom o porezu na dohodak fizičkih lica, Zakonom o javnim nabavkama i Zakonom o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti.

Na osnovu navedenog, nadležni Kolegijum DRI izražava **negativno mišljenje** na finansijske izvještaje JU ŠZSVSO „Sergije Stanić“za 2016. godinu i **uslovno mišljenje** na usklađenost poslovanja sa propisima.

PREPORUKE

1. Subjekat revizije je na poziciji 1.1. Opšti prihodi (kolona 4[1]), u **Izvještaju o novčanim tokovima IV** prikazao iznos od 1.344.341€, a trebao je 1.123.827€, jer je prema podacima glavne knjige trezora Ministarstvo prosvjete na poslovni račun Ustanove (finansiranje iz budžeta) uplatilo 713.576€, dok je u ime Ustanove Ministarstvo prosvjete uplatilo poreze i doprinose na zarade u iznosu od 410.251€.[2] Razlika je nastala kao posljedica evidentiranja obračunatih poreza i doprinosa na zarade koje

[1] U koloni 4 Izvještaja prikazuje se izvršenje iz budžeta za tekuću godinu.

[2] Navedeni iznos (410.251€) je utvrđen na osnovu obračuna zarada koje subjekat revizije dostavlja Ministarstvu prosvjete. Ministarstvo prosvjete je dopisom broj 023-630/2017-3 od 30.06.2017. godine obavijestilo DRI da realizovani porezi i doprinosi u 2016. godini za JU ŠZSVSO „Sergije Stanić“ iznose 396.283,07€. S obzirom da je Ministarstvo prosvjete obavijestilo Ustanovu da su izmireni svi porezi i doprinosi na zarade, ali ne i o tačnom iznosu, državni revizor će u ovom izvještaju kao iznos koji je izmiren od strane Ministarstva i koji je Ustanova trebala da evidentira, smatrati iznos iz obračuna koji je vršila Ustanova (410.251€).

se finansiraju iz sopstvenih prihoda, obračunate amortizacije i uplata iz budžeta po osnovu izvršenih usluga, kao opštih prihoda.
Subjekat revizije je na poziciji 2.1.1. Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca (kolona 4), u Izvještaju o novčanim tokovima IV, prikazao iznos od 1.240.005€, a trebao je 1.023.158€. Ministarstvo prosvjete je za finansiranje neto zarada uplatilo Ustanovi 612.907€, dok je u ime Ustanove uplatilo iznos od 410.251€ na ime poreza i doprinosa.
Subjekat revizije je na poziciji 2.1.3. Rashodi za materijal (kolona 4) prikazao iznos od 4.817€, a trebao je na ovoj poziciji prikazati i iznos od 71.289€ koliko je iz budžeta uplaćeno za izdatke za električnu energiju (61.637€), administrativni materijal (7.183€) i materijal za posebne namjene (2.469€).
Subjekat revizije je na poziciji 2.1.4. Rashodi za usluge (kolona 4) prikazao iznos od 88.858€, iako iz budžeta Ministarstva prosvjete nijesu uplaćivana sredstva za finansiranje rashoda za usluge. Sredstva u iznosu od 18.470€ koliko je Ministarstvo prosvjete uplatilo na račun Ustanove iz sredstava raspoređenih na računima grupe 414-Rashodi za usluge, uplaćivana su po osnovu izvršenih usluga (hrane i pića) od strane Ustanove.
Subjekat revizije nije, u koloni 4 (izvršenje iz budžeta) na poziciji 2.1.9. Ostali izdaci, u Izvještaju o novčanim tokovima IV, prikazao izdatke, a trebao na toj poziciji prikazati iznos od 18.162€, koliko je iz budžeta na račun Ustanove uplaćeno na ime izdataka za komunalne naknade.

- **Subjekat revizije treba da evidenciju prihoda iz budžeta i izdataka finansiranih iz istih vodi na gotovinskoj osnovi** (u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština[3]), **kako bi obezbijedio pouzdanu osnovu za sačinjavanje Izvještaja o novčanim tokovima** (u skladu sa Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave[4]).
- **Nakon zatvaranja računa glavne knjige trezora, Ustanova treba da uporedi svoje računovodstvene podatke sa podacima Ministarstva prosvjete, odnosno podacima iz glavne knjige trezora, kako bi se eventualne razlike usaglasile.**
- **Subjekat revizije treba da, u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom za javni sektor** - finansijsko izvještavanje prema gotovinskoj osnovi računovodstva, **kao opšte prihode evidentira iznos poreza i doprinosa koje u njegovo ime plaća Ministarstvo prosvjete, ali ne i iznose poreza i doprinosa na zarade koje se finansiraju iz sopstvenih prihoda.**
- **Subjekat revizije iznos troškova amortizacije ne treba da evidentira i prikazuje kao prihod u Izvještaju o novčanim tokovima.**
- **Sredstva koje Ministarstvo prosvjete** (i druge potrošačke jedinice budžeta) **uplaćuju Ustanovi po osnovu izvršenih usluga** (hrane i pića) **treba evidentirati i u Izvještaju prikazati kao sopstvene prihode.**

[3] "Sl. list CG", br. 072/16
[4] "Sl. list CG", br. 023/14

2. Subjekat revizije je u **Izvještaju o neizmirenim obavezama** prikazao obaveze koje nijesu planirane Godišnjim zakonom o budžetu i nijesu dospjele, što nije u skladu sa tačkom 20 Uputstva o radu državnog trezora u kojem je propisano da se neizmirenim obavezama smatraju obaveze koje su planirane godišnjim Zakonom o budžetu, a nijesu plaćene u roku dospijeća. Prikazivanje obaveza po osnovu dugoročnog kredita (75.087€) i obaveze za kapitalne izdatke koji u stvari predstavljaju iznos (46.914€) obračunate amortizacije u Izvještaju o neizmirenim obavezama nije u skladu sa članom 136 Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju kojim je propisano za koje namjene se javnoj ustanovi, iz mreže ustanova, obezbjeđuju sredstva iz budžeta Crne Gore.

   - **Subjekat revizije treba da obezbijedi da se u Izvještaju o neizmirenim obavezama prikazuju obaveze koje su planirane godišnjim zakonom o budžetu a nijesu plaćene u roku dospjeća, odnosno obaveze koje su nastale po osnovu izdataka čije finansiranje je propisano čl. 136 Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju i Pravilnikom o normativima i standardima za sticanje sredstava iz javnih prihoda za Ustanove koje realizuju javno važeće obrazovne programe.**

3. Ustanova se bez saglasnosti Ministarstva finansija zadužila putem dugoročnog kredita (2013.), kasnije izvršila reprogram duga i dodatno se zadužila (2015. g)[5], **što nije u skladu** sa sa članom 42 **Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti**, kojim je propisano da Javne ustanove koje ostvaruju prihode od obavljanja sopstvene djelatnosti, a koje nijesu uključene u konsolidovani račun trezora, mogu te prihode koristiti za finansiranje tekućih i kapitalnih izdataka, uz saglasnost Ministarstva finansija na Plan prihoda i rashoda za fiskalnu godinu, uz prethodno obavještavanje organa državne uprave koji nad njom vrši nadzor.

   - **Subjekat revizije je dužan da** u skladu sa čl. 42 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti **dostavlja Plan prihoda i rashoda za fiskalnu godinu na saglasnost Ministarstvu finansija uz prethodno obavještavanje Ministarstva prosvjete.**

4. Ustanova je razvrstavanje stalne imovine izvršila prema **Pravilniku o razvrstavanju osnovnih sredstava** po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije.

   - **Subjekt revizije treba da,** u skladu sa čl. 6 Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini, **stalnu imovinu razvrsta prema Pravilniku za razvrstavanje materijalne i nematerijalne imovine po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije budžetskih i vanbudžetskih korisnika.**

[5] Ustanova je, uz Izjašnjenje na preliminarni Izvještaj DRI, dostavila potvrdu banke od 20.07.2017.g. u kojoj se navodi da je kredit likvidiran.

5. Isto lice vrši knjiženje i kontroliše knjiženje, a istovremeno je i lice zaduženo za uspostavljanje, sprovođenje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrole, što nije u skladu sa članom 9 **Zakona o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru,** kojim je propisano da treba uspostaviti kontrolne aktivnosti koje se naročito odnose, između ostalog na razdvajanje dužnosti kojom se sprečava da jedno lice istovremeno odgovorno za ovlašćivanje, izvršenje, evidentiranje i kontrolu.[6]
   Interna pravila koja je donio subjekat revizije ne sadrže sve neophodne elemente popisane Uputstvom za izradu i opis internih pravila i procedura koje je donijelo Ministarstvo finansija u skladu sa članom 3 Zakona o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru a u vezi sa članom 6 Pravilnika o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja finansijskog upravljanja i kontrola. Usvojene procedure nijesu sastavljene na propisanom obrazcu, tj.u skladu sa Uputstvom za izradu i opis internih pravila i procedura.
   Potrošnja goriva vršena je na osnovu Odluka[7] kojom je odobreno korišćenje automobila u privatnom vlasništvu za službene potrebe. Odlukom je uređeno da se naknada vrednuje u iznosu od 25% cijene litra benzina po pređenom kilometru na osnovu zaključenog putnog naloga. Iznos pređene kilometraže upisivan je (osim u jednom slučaju) na osnovu pisanog izvještaja korisnika automobila.

   - **Subjekat revizije treba da,** u skladu sa članom 9 Zakona o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru, **obezbijedi razdvajanje dužnosti kojom se sprečava da je jedno lice istovremeno odgovorno za ovlašćivanje, izvršenje, evidentiranje i kontrolu.**
   - **Preporučuje se subjektu revizije da donese Knjigu procedura, sa popisom značajnih poslovnih procesa i aktivnosti koje se sprovode u Ustanovi,** koji obuhvata dokumentaciju o toku finansijskih i drugih transakcija od početka do završetka, lica odgovorna za sprovođenje, način i rokove sprovođenja pojedinih procesa i aktivnosti.
   - **Preporučuje se subjektu revizije da postojeće procedure usaglasi sa Uputstvom za izradu i opis internih pravila i procedura,** koji je donijelo Ministarstvo finansija.
   - **Preporučuje se subjektu revizije da utvrdi proceduru kojom će obezbijediti da se na osnovu odgovarajuće dokumentacije i kontrole vrše isplate po osnovu korišćenje automobila u privatnom vlasništvu za službene potrebe.**

[6] Ustanova je, u toku revizije, izvršila razdvajanje dužnosti na način što je rješenjima od 06.06.2017.g. imenovalo lice zaduženo za uspostavljanje, sprovođenje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrola i lice zaduženo za vođenje registra rizika. Ustanova je 28.06.2017.g. donijela plan za uspostavljanje, sprovođenje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrola, kao osnov za donošenje knjige procedura (korekcije postojećih i donošenje novih).
[7] br:01-2671 od 24.11.2015. godine i br: 01-1685 od 10.10.2016. godine.

6. Na poziciji 004-Nematerijalna ulaganja, u **Bilansu stanja**, prikazan je iznos od 78.642€, od čega se 75.087€ (prema podacima Glavne knjige Ustanove) odnosi na “ispravku vrijednosti kredita”, čija je namjena (prema Ugovoru o kreditu) povećanje likvidnosti Ustanove. Priznata nematerijalna imovina po osnovu Ugovora o kreditu ne zadovoljava definiciju nematerijalne imovine navedene u MRS 38 – Nematerijalna imovina. Zbog pogrešnog tretmana sredstava bilansna pozicija Nematerijalna ulaganja je precijenjena.

   - **Preporučuje se subjektu revizije da priznavanje nematerijalne imovine vrši u skladu sa MRS 38 – Nematerijalna imovina.**

7. Subjekat revizije je, u **Bilansu stanja**, na poziciji 006-Nekretnine, postrojenja i oprema prikazao iznos od 699.720€. Subjekat revizije je Ministarstvu prosvjete dostavio rekapitulaciju popisa imovine na dan 31.12.2016. godine, u kojoj je iskazana sadašnja vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme u iznosu od 6.163.285€, na osnovu izvršene procjene imovine[8]. Zbog predhodno navedenog, bilansna pozicija Nekretnine, postrojenja i oprema je podcijenjena, kao i pozicija Revalorizacione rezerve.

   - **Preporučuje se subjektu revizije da podatke iz popisa usaglasi sa računovodstvenom evidencijom imovine, odnosno** da u skladu sa MRS 16, **imovinu za koju je izvršena procjena, a čiji je vlasnik Ustanova, knjiži i priznaje po revalorizovanom iznosu.**
     Preporučuje se Ustanovi da imovinu koju koristi, a koja nije u njenom vlasništvu, evidentira u okviru grupe računa 88-Vanbilansna aktiva.

8. Subjekat revizije je, u **Bilansu stanja**, na poziciji 018-Potraživanja iskazao potraživanja od Ministarstva prosvjete za amortizaciju u iznosu od 44.214€, kao i potraživanje po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa, u iznosu 22.938€. Za priznavanje iznosa amortizacije kao potraživanja nema osnova.
   Potraživanje po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa, prikazana su u iznosu 22.939€,[9] iako na dan bilansa, prema podacima glavne knjige, nije utvrđena pretplata na računima grupe 48-Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine i grupe 45-Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada.

   - **Preporučuje se subjektu revizije da potraživanja priznaje ako je izvjesno da će mu po osnovu njih priticati mjerljive ekonomske koristi.**

[8] Podaci o procjeni imovine su, prema izjavi lica odgovornog za poslove računovodstva, Ustanovi dostavljeni od strane Ministarstva prosvjete.
[9] Ukoliko se Potraživanje odnosi na više plaćeni porez na dodatu vrijednost trebalo ga je prikazati na bilansnoj poziciji 022-Porez na dodatu vrijednost i AVR

9. Subjekat revizije nije vršio usaglašavanje potraživanja sa povjeriocima, što nije u skladu sa **Pravilnikom o načinu i rokovima za vršenje popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem**[10], kojim je propisano da popisu imovine i obaveza sa stanjem na dan 31. decembar godine za koju vrši popis prethodi usaglašavanje potraživanja i obaveza između dužnika i povjerilaca.

   - **Preporučuje se subjektu revizije da prije sastavljanja finansijskih iskaza dostavi kupcima** (dužnicima) **stanje neplaćenih računa i eventualna neusaglašena potraživanja objavi u napomenama uz finansijske iskaze.**

10. Subjekat revizije je izvršio **otpis potraživanja** prema Vodovodu i kanalizacija DOO, Podgorica u iznosu od 8.374€ i prema restoranima (“Vuk“, „Dvor“, „Ribnica i „Mareza) u iznosu 6.865€, na osnovu prijedloga komisije za popis, iz razloga zastarelosti istih. Državnom revizoru nijesu stavljene na uvid odluke o otpisu potraživanja niti dokazi o neuspjelosti naplate tih potraživanja.

    - **Preporučuje se subjektu revizije da otpis potraživanja vrši na osnovu odluke odgovornog lica.**
    - **Ustanova treba da preduzima mjere za naplatu potraživanja prije nastupa zastarjelosti, odnosno isteka vremena u kome može da zahtijeva ispunjenje obaveze.**

11. Subjekat revizije je, u **Bilansu stanja**, na poziciji 113-Dugoročni krediti iskazao iznos od 75.087€. Revizijom je utvrđeno da su obaveze po kreditu na dan sastavljanja bilansa iznosile 79.925€.
    Na istoj poziciji stanje u prethodnoj godini je iskazano u iznosu od 88.407€. Revizijom je utvrđeno da je obaveza po dugoročnom kreditu na dan 01.01.2016. godine iznosila 94.457€.
    Ustanova je, uz Izjašnjenje na preliminarni Izvještaj DRI, dostavila potvrdu banke od 20.07.2017.g. u kojoj se navodi da je kredit likvidiran.

    - **Subjekat revizije treba da obezbijedi tačnu evidenciju obaveza po kreditu kako bi se u izvještaju prikazalo pravo stanje obaveza.**
    - **Subjekt revizije treba da na dan 31.12. dio dugoročnog kredita koji dospijeva do jedne godine klasifikuje kao kratkoročne obaveze.**

12. Na poziciji Nematerijalna ulaganja, **u Bilansu stanja** na 31.12.2016.g., je prikazan iznos iz prethodnog perioda od 88.408€, a u Bilansu stanja za 2015. godinu je na istoj poziciji prikazan na 31.12. iznos od 0€, a da informacije o korekciji početnog stanja nijesu objavljene uz izvještaj.
    Subjekat revizije je u Bilansu stanja iskazao vrijednost Nekretnine, postrojenja i opreme u prethodnoj godini u iznosu od 289.749€, a u Bilansu stanja za 2015. godinu je na ovoj poziciji prikazao iznos od 381.513€, a da informacije o korekciji početnog stanja nijesu objavljene uz izvještaj.

[10] "Sl. list CG", br. 034/09

- **Preporučuje se subjektu revizije da obezbijedi doslednost prezentacije i klasifikacije stavki u finansijskim izvještajima od prethodnog do sljedećeg perioda.**

13. Ustanova nije usaglasila **stanje obaveza** prema dobavljaču “Bobi komerc”. Ustanova je ovjerila Izvod otvorenih stavki (IOS) koji je dobavljač dostavio, a prema kojem je u pretplati u iznosu od 1.286€, na dan 31.12.2016.g. Prema podacima Glavne knjige Ustanova je, na isti dan, u pretplati prema ovom dobavljaču u iznosu od 7.847€.
Ustanova nije usaglasila obaveze prema dobavljaču “Hard discont Laković d.o.o.”. Ustanova je ovjerila Izvod otvorenih stavki (IOS) koji je dobavljač dostavio, a prema kojem dug prema dobavljaču iznosi 5.148€, na dan 31.12.2016.g. U Glavnoj knjizi Ustanove je evidentirana je obaveza, na isti dan, prema ovom dobavljaču u iznosu od od 2.935€.

- **Subjekat revizije treba da, prije popisa, stanje obaveza na 31.12. usaglasi sa dobavljačima, a zatim izvrši eventualno usaglašavanje poslovnih knjiga sa stvarnim stanjem, odnosno da neusaglašene obaveze objavi u napomenama uz finansijske izvještaje.**

14. Na poziciji 121-Ostale kratkoročne obaveze subjekat revizije je u, **Bilansu stanja**, prikazao negativni iznos od -1.790€. Revizijom je utvrđeno da subjekat revizije nije izmirio obaveze po osnovu poreza i doprinosa na zarade zaposlenih koji se finansiraju iz sopstvenih prihoda i budžeta Centra za stručno obrazovanje u ukupnom iznosu od 185.425€, za koliko je ova bilansna pozicija podcijenjena.

- **Subjekat revizije treba da obezbijedi pouzdanu i tačnu evidenciju obaveza kako bi podaci koji se unose u finansijski iskaz odgovarali stvarnom stanju obaveza.**

15. Na poziciji 122-Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda **u Bilansu stanja** subjekat revizije je prikazao negativni iznos od -22.939€.

- **Preporučuje se subjektu revizije da, ukoliko je stanje iskazano na računima grupe 27 veće od stanja iskazanog na računima grupe 47, razliku treba da evidentira na računu 279 - Potraživanja za više plaćeni porez na dodatu vrijednost, i u Bilansu stanja prikaže na poziciji 022-Porez na dodatu vrijednost i aktivna vremenska razgraničenja.**
- **Preporučuje se subjektu revizije da prije sastavljanja finansijskih iskaza usaglasi stanje obaveza sa Poreskom upravom.**

16. Prihodi od prodaje iskazani su u **Bilansu uspjeha** iznosu od 2.197.264€, a Ostali poslovni prihodi u iznosu 75.489€. Prema podacima Glavne knjige subjekta revizije na računima grupe 60 i 61 (prihodi od prodaje robe, proizvoda i usluga) evidentirani su prihodi u ukupnom iznosu od 845.832€, dok su na računima grupe 64 (prihodi od premija, subvencija, dotacija i sl.) evidentirani prihodi u iznosu od 1.413.668€. Subjekat revizije je prihode od premija, subvencija i dotacija iskazao u Bilansu uspjeha na poziciji Prihodi od prodaje, zbog čega je bilansna pozicija Prihodi od prodaje precijenjena, a bilansna pozicija Ostali poslovni prihodi podcijenjena.

    - **Preporučuje se subjektu revizije da prihode od prodaje priznaje u skladu sa MRS 18-Prihodi.**
    - **Preporučuje se subjektu revizije da prihode evidentira u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica i u Bilans stanja unosi podatke u skladu sa Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica.**

17. Na računu 64-Prihodi od premija, subvencija, dotacija i sl., evidentiran je, i u **Bilasnu uspjeha** iskazan, prihod po osnovu potraživanja od Ministarstva prosvjete za iznos poreza i doprinosa na zarade (166.461€) koje se finansiraju iz sopstvenih prihoda, iznos poreza i doprinosa na zarade koje se finansiraju iz budžeta Centra za stručno obrazovanje (18.964€) i iznos od 23.919€ po osnovu obračunate amortizacije. Zbog naprijed navedenog precijenjeni su prihodi, kao i rezultat poslovanja za iznos od 209.344€.

    - **Preporučuje se subjektu revizije da iznos obračunatih poreza i doprinosa na zarade koje se finansiraju iz sopstvenih prihoda ne evidentira kao prihod od Ministarstva prosvjete,** jer se po osnovu toga ne može očekivati priliv sredstava iz budžeta po osnovu poreza i doprinosa na zarade koje se finansiraju iz sopstvenih prihoda.
    - **Iznos obračunatih, a neuplaćenih poreza i doprinosa na zarade koje se finansiraju iz budžeta Centra za stručno obrazovanje, a po osnovu čega je ostvaren priliv sredstava i evidentiran prihod Ustanove, ne treba klasifikovati** (ponovo) **kao prihod već kao obavezu Ustanove.**
    - **Iznos obračunate amortizacije ne treba evidentirati kao prihod, jer se na osnovu toga ne može očekivati priliv sredstava iz budžeta.**

18. Subjekat revizije je u **Bilansu uspjeha** na poziciji 209-Troškovi materijala prikazao rashode u ukupnom iznosu od 64.869€. Prema podacima Glavne knjige, na računima grupe 51-Troškovi materijala, evidentirani su rashodi u ukupnom iznosu od 205.145€ (Troškovi materijala, Troškovi materijala za izradu, Troškovi ostalog materijala (režijskog), Troškovi goriva i energije, Troškovi električne energije,

Komunalne usluge, smeće i odvoz). Zbog naprijed navedenog bilansna pozicija Troškovi materijala je podcijenjena za 140.276€.

- **Subjekat revizije treba da u skladu sa Pravilnikom sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica u Bilansu uspjeha na poziciju Troškovi materijala unosi podatke prema sadržini računa grupe 51.**

19. Subjekat revizije nije u **Bilansu uspjeha**, na poziciji 215-Finansijski rashodi prikazao rashode, a trebalo je na toj poziciji iskazati rashode kamata po kreditu.
Subjekat revizije je u Glavnoj knjizi na računu 56200-Rashodi kamata po osnovu kredita u zemlji, evidentirao iznos od 13.320€ otplaćenih anuiteta po osnovu dugoročnog kredita (11x1.210,99€), dok na računima grupe 460-Obaveze za kamate nije evidentirao podatke.

- **Peporučuje se subjektu revizije da na računima grupe 460-Obaveze za kamate iskazuje obaveze po osnovu kamate po kreditima.**
- **Peporučuje se subjektu revizije da, u Glavnoj knjizi, na računu 56200-Rashodi kamata, evidentira rashode kamata po kreditima** (a ne iznose anuiteta) **i iste iskaže u Bilansu uspjeha na poziciji Finansijski rashodi.**

20. Subjekat revizije je, u Bilansu uspjeha, na poziciji 208-Nabavna vrijednost prodate robe prikazao rashode u ukupnom iznosu od 414.524€. Prema podacima **Glavne knjige**, na računima grupe 50-Nabavna vrijednost prodate robe, evidentirani su rashodi u ukupnom iznosu od 411.045,53€.
Subjekat revizije je, u Bilansu uspjeha, na poziciji 210-Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi, prikazao rashode u ukupnom iznosu od 1.553.949€. Prema podacima Glavne knjige, na računima grupe 52-Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi, evidentirani su rashodi u ukupnom iznosu od 1.552.756€.
Subjekat revizije je, u Bilansu uspjeha, na poziciji 211-Troškovi amortizacije i rezervisanja prikazao rashode u ukupnom iznosu od 53.942€. Na računima ispravke vrijednosti u glavnoj knjizi subjekat revizije je evidentirao obračunatu amortizaciju na računu 022100-Ispravka vrijednosti zgrade u iznosu od 8.816€. Na računima 0238-Ispravka vrednosti postrojenja i opreme po osnovu amortizacije, u glavnoj knjizi nije evidentiran iznos obračunate amortizacije.
Subjekat revizije je, u Bilansu uspjeha, na poziciji 212-Ostali poslovni rashodi prikazao rashode u ukupnom iznosu od 280.024€. Prema podacima Glavne knjige, na računima grupe 53-Troškovi proizvodnih usluga i grupe 55-Nematerijalni troškovi evidentirani su rashodi u ukupnom iznosu od 101.207€.
Subjekat revizije, u Bilansu uspjeha, nije prikazao rashode na poziciji 218-Ostali rashodi, a u Glavnoj knjizi je na računima grupe 57 i računu 592 evidentirao rashode u iznosu od 15.992€.
Subjekat revizije je u Glavnoj knjizi na računima grupe 56-Finansijski rashodi evidentirao troškove umreženih telefona i neposlovne rashode,

kazne i zabrane. Troškove umreženih telefona, u iznosu od 4.632€ trebalo je evidentirati na računima grupe 529 - Ostali lični rashodi i naknade. Neposlovne rashode, kazne i zabrane u iznosu od 4.839€ trebalo je evidentirati na računima grupe 55 - Nematerijalni troškovi.
Subjekat revizije je u Glavnoj knjizi, na računu 580000 evidentirao rashode za jubilarne nagrade u iznosu od 6.766€, a trebao je na računu 529 - Ostali lični rashodi i naknade.
Evidencija rashoda za službena putovanja (dnevnica, goriva) vođena je na računima grupe 539-Troškovi ostalih usluga, a trebalo je u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica, na računima grupe 529-Ostali lični rashodi i naknade.

- **Subjekat revizije treba da obezbijedi da se knjigovodstvena evidencija vodi u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica, kako bi glavna knjiga bila pouzdan osnov za unošenje podataka u finansijske iskaze** (u skladu sa Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica).

21. Nakon 31.03.2017. godine i spovedenih zaključnih knjiženja u glavnoj knjizi početna stanja za četiri kupca su obrisana iz glavne knjige za 2016. g. Subjekt revizije je saopštio da su izvršene korekcije tih računa.

- **Ispravke grešaka u glavnoj knjizi ne treba vršiti brisanjem podataka, već na način koji je u skladu sa pravilima urednog knjigovodstva,** kako je propisano čl. 19 Zakona o računovodstvu,[11] jer knjigovodstvo mora da bude jasno i pregledno tj. ne dozvoljava se nikakvo prepravljanje i brisanje.

- **Preporučuje se subjektu revizije da se Glavna knjiga vodi u skladu sa Zakonom o elektronskom dokumentu[12] kojim je propisano da elektronski dokument mora biti oblikovan i uskladišten na način koji obezbjeđuje vjerodostojnost sadržaja i nepromjenivost sadržaja u vremenu.**

22. U **evidenciji** koju vodi subjekat revizije nema podataka o vrijednosti zemljišta koje koristi, iako je u rekapitulaciji popisa imovine koju je Ustanova dostavila Ministarstvu prosvjete, evidentirana vrijednost zemljišta u iznosu od 2.795.230€

- **Subjekat revizije treba da podatke iz popisa imovine usaglasi sa računovodstvenom evidencijom.**

[11] Računovodstvena evidencija mora biti zasnovana na vjerodostojnoj računovodstvenoj dokumentaciji, u skladu sa pravilima urednog knjigovodstva i mora da prikazuje istinito finansijsko stanje i rezultate poslovanja.
[12] "Sl. list CG", br. 005/08 i 040/11.

23. Subjekat revizije nije usvojio i objavio **Pravilnik o računovodstvu i računovodstvene politike.**

    - **Peporučuje se subjektu revizije da donese Pravilnik o računovodstvu i usvoji računovodstvene politike kojima će se, između ostalog, urediti metod obračuna amortizacije, odmjeravanje zaliha uključujući korišćeni metod obračuna, uslovi za priznavanje sredstava i obaveza, otpis kratkoročnih potraživanja i plasmana, ispravka materijalno značajnih grešaka i dr.**

24. Ustanova nije prilikom isplate neto zarada istovremeno vršila uplate **poreza i doprinosa** na zarade, u ukupnom iznosu od 185.425€, za zaposlene koji se finansiraju iz sopstvenih sredstava i iz budžeta Centra za stručno obrazovanje, što nije u skladu sa članom 21 Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje kojim je propisano da je poslodavac, odnosno isplatilac prihoda, obavezan da prilikom isplate zarade obračuna i uplati doprinose.
    Članovima komisija za popis isplaćivane su naknade nakon donošenja odluka, ali nije vršen obračun poreza i doprinosa, što nije u skladu sa čl. 14 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica i čl. 3a Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje.

    - **Subjekat revizije je dužan da prilikom isplate neto zarada i ostalih ličnih primanja obračuna i uplati poreze i doprinose.**
    - **Preporučuje se subjektu revizije da izvrši usaglašavanje obaveza po osnovu poreza i doprinosa sa Poreskom upravom i iste izmiri u najkraćem roku.**

25. Provjerom na odabranom uzorku utvrđeno je da su **koeficijenti** uvećavani na osnovu Odluka[13] Školskog odbora o uvećanju vrijednosti koeficijenata za poslove: direktora 18%+30%, pomoćnika direktora 30%, šefa službe računovodstva 18%+10%, sekretara 18%+10% i za administrativnog radnika 10%. Uvećanje koeficijenata po odlukama Školskog odbora nije u skladu sa članom 22 i tabelom D istog člana, Granskog kolektivnog ugovora za oblast prosvjete. Koeficijenti iz tabele D ovog člana za obračun uvećavaju se za: stečena zvanja, stečena naučna zvanja, odjeljensko starješinstvo, za rad u dvije ili više ustanova, čas preko norme i izvođenje nastave iz četiri i više predmeta po različitim predmetnim programima.

    - **Subjekt revizije dužan je da uvećanje zarada vrši u skladu sa važećim propisima**.[14]

[13] Odluka o uvećanju vrijednosti koeficijenta,broj 01-1176/2 od 29.12.2010 i Odluka, broj: 02-281/2 od 11. 03. 2011. godine.

[14] Ustanova u **Izjašnjenju na preliminarni izvještaj DRI navodi** da „je izvršila korekcije za uvećanje zarada pa je donešena odluka o utvrđivanju koeficijenata za poslove_izvršioce za utvrđivanje zarade broj 01-3052 od 17.03.2017.g. u skladu sa Granskim kolektivnim ugovorom za oblast prosvjete te aneksi ugovora o radu sa odlukama za uvećanje zarade za direktora, pomoćnika direktora, šefa službe računovodstva, sekretara i administrativnog radnika u skladu sa odredbama Zakona zaposlenih u javnom sektoru.“

26. Pet lica je zasnovalo **radni odnos** (na određeno), bez prethodnog javnog oglašavanja, što nije u skladu sa članom 26 i 27 Zakona o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti.

    - **Peporučuje se subjektu revizije da postupak zapošljavanja sprovodi u skladu sa Zakonom o zapošljavanu i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti**.[15]

27. Ukupna vrijednost javnih nabavki realizovanih primjenom neposrednog sporazuma iznosi 272.640€ što predstavlja 38,22% izvršenja javnih nabavki u godini za koju se dostavlja Izvještaj, što nije u skladu sa članom 30 Zakona o javnim nabavkama kojim je propisano da ukupna godišnja vrijednost javnih nabavki primjenom neposrednog sporazuma ne može da prelazi 8% izvršenog budžeta za javne nabavke naručioca u prethodnoj godini, ukoliko budžet za javne nabavke iznosi od 500.000€ do 800.000€.[16]

    - **Subjekat revizije dužan da obezbijedi da iznos javnih nabavki realizovanih neposrednim sporazumom bude u okvirima koji su propisani čl. 30 Zakona o javnim nabavkama.**

[15] Ustanova u **Izjašnjenju na preliminarni Izvještaj DRI navodi**: ”Od pet lica koja su zasnovala radni odnos na određeno vrijeme, za tri lica je izvršena transformacija radnog odnosa u radni odnos na neodređeno vrijeme u skladu sa odredbama člana 26 Zakona radu; za jedno lice je sproveden postupak javnog oglašavanja u skladu sa odredbama članova 26 i 27 Zakona o zapošljavanju i ostvarivanju prava od nezaposlenosti a za jedno lice koje je u radnom odnosu na određeno vrijeme na poslovima referenta za javne nabavke, sprovešće se procedura za izmjenu postojećeg Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta nakon usvajanja Zakona o javnim nabavkama od strane Skupštine Crne Gore, ukoliko naša ustanova bude izuzeta u većem dijelu od primjene navedenog zakona i na osnovu navedenog nije se pristupilo u skladu sa datom preporukom za navedeno lice.“

[16] Ustanova u **Izjašnjenju na preliminarni Izvještaj DRI navodi**: “Škola je nabavke realizovala primjenom neposrednog sporazuma u iznosu od 272.640€ što predstavlja 38,22% izvršenja javnih nabavki i pored 49 sprovedenih postupaka koji su okončani potpisivanjem ugovora o javnoj nabavci roba i usluga, napravila isključivo zbog obaveze snadbijevanja komercijalnih objekata koji posluju u okviru Škole (trafike, samoposluga) i Radionice za izradu kolača i peciva. Za potrebe ovih objekata škola je mimo sprovedenih postupaka nabavljala proizvode po znatno nižim cijenama i boljeg kvaliteta od onih koji su ponuđeni u postupcima javnih nabavki, a što je bilo od velike važnosti da se projekat Đačke užine održi a glavni razlog takvog postupanja ustanove jeste činjenica da se proizvodi nastali u školskoj radionici plasiraju najosjetljivijoj grupaciji-djeci. Škola će nastaviti sa sprovođenjem postupaka, a i usvajanjem Izmjena i dopuna Zakona o javnim nabavkama daju se veće mogućnosti u izboru dobavljača koji odgovaraju po cijeni i kvalitetu.

Ministarstvo prosvjete

28. **Ministarstvo prosvjete** je dopisom[17] obavijestilo direktore/ce svih obrazovno-vaspitnih ustanova da su sve obaveze na po osnovu poreza i doprinosa zarade za 2016. godinu izmirene. U istom dopisu se navodi da će tabelarni pregled sa izvršenim plaćanjima po ustanovama biti dostavljen najkasnije do kraja februara, što do okončanja predmetne revizije nije učinjeno.
Uvidom u glavnu knjigu trezora je utvrđeno da je Ministarstvo prosvjete iz sredstava programa „Srednje obrazovanje“ uplatilo iznos od 12.614.339€ na ime poreza i doprinosa na zarade. Podaci iz glavne knjige Trezora ne omogućavaju indentifikaciju isplaćenih iznosa po osnovu poreza i doprinosa na zarade za pojedinu obrazovno vaspitnu ustanovu.
Državna revizorska institucija je u Izvještaju o reviziji Ministarstva prosvjete-program Predškolsko vaspitanje i obrazovanje (br. 40113-021-59/38 od 06.10.2015. godine) ukazala na isti problem i dala preporuku, koja **nije u potpunosti realizovana**.[18]

   - **Potrebno je da Ministarstvo prosvjete prilikom plaćanja izdataka u ime ustanova obezbijedi podatke na osnovu kojih je moguće indentifikovati tačne iznose plaćenih izdataka za svaku ustanovu, kako bi ustanove u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom za javni sektor** - finansijsko izvještavanje prema gotovinskoj osnovi računovodstva, **ove izdatke prikazale u Izvještaju o novčanim tokovima IV.**

29. Podaci glavne knjige Trezora ne daju mogućnost indentifikovanja i razdvajanja sredstava iz budžeta Ministarstva prosvjete koja se uplaćuju na račun Ustanove, u skladu sa čl. 136 Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju, i sredstava koja se uplaćuju na račun Ustanove po osnovu izvršenih usluga (hrane i pića) od strane Ustanove kao dobavljača.

   - **Preporučuje se Ministarstvu prosvjete da inicira kod Ministarstva finansija izmjene načina evidentiranja u glavnoj knjizi Trezora, koji će omogućiti indentifikovanje i razdvajanje sredstava koja se uplaćuju po osnovu izvršenih usluga i sredstava kojim se finansiraju izdaci ustanove,** u skladu sa čl. 136 Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju.

[17] br. 403-48/2017 od 30.01.2017.g.
[18] **Ministarstvo prosvjete u Izjašnjenju** (br. 023-1130/2017 od 17.07.2017.g. navodi da je Ministarstvo prosvjete periodično dostavljalo izvještaje vaspitno-obrazovnim ustanovama, sa tabelarnim prikazom uplata po osnovu poreza i doprinosa za programe predškolsko vaspitanje, Osnovno obrazovanje i vaspitanje i Učenički standard. Izvještaji o plaćenim porezima i doprinosima nijesu dostavljani za ustanove iz Programa srednje opšte i stručno obrazovanje. U narednom periodu će se sprovesti dodatne aktivnosti, koje će omogućiti dostavljanje informacija o plaćenim porezima i doprinosima i ustanovama srednjeg opšteg i stručnog obrazovanja.

Nadležni Kolegijum DRI utvrdio je da karakter nalaza u predmetnoj revizije nalaže da:

- subjekat revizije u cilju praćenja realizacije preporuka, a u skladu sa članom 84 Uputstva o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti, dostavi Državnoj revizorskoj instituciji, do 01.09.2017. godine, **plan aktivnosti za realizaciju izdatih preporuka** koji treba da sadrži mjere, nosioce aktivnosti i rokove.

- subjekat revizije, u skladu sa čl. 15 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji, **u roku od 6 mjeseci izvijesti DRI** o preduzetim radnjama po izrađenim i dostavljenim preporukama.

- se Izvještaj DRI dostavi Ministarstvu prosvjete i Ministarstvu finansija kao organima nadležnim za nadzor.

- se Izvještaj DRI dostavi Odboru za ekonomiju finansije i budžet i Odboru za prosvjetu, nauku, kulturu i sport.

Podgorica, 26.07.2017. godine

Rukovodilac Kolegijuma DRI
dr Branislav Radulović

.....
senator DRI

II OPŠTI DIO

1. PRAVNI OSNOV ZA VRŠENJE REVIZIJE

Pravni osnov za vršenje revizije JU ŠZSVSO „Sergije Stanić“ (subjekat revizije ili Ustanova) sadržan je u:

- Ustavu Crne Gore, član 144 („Sl. list CG“ br. 01/07 i 38/13);
- Zakonu o Državnoj revizorskoj instituciji („Sl. list RCG“ br. 28/04, 27/06, 78/06 i „Sl. list CG“ br. 17/07, 73/10, 40/11 i 31/14);
- Godišnjem planu revizije Državne revizorske institucije, donesenom od strane Senata 14.12.2017. godine (INTERNO BROJ 06-23/16);
- Odluci o vršenju revizije Kolegijuma DRI u sastavu: dr Branislav Radulović (rukovodilac Kolegijuma) i Nikola N. Kovačević (član Kolegijuma) od16.01.2017. godine (br. 40113/17-021-56).

Revizija je izvršena u skladu sa:

- Poslovnikom Državne revizorske institucije („Sl. list CG“ br. 3/15);
- Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti („Sl. list CG“, br. 07/15) i
- Međunarodnim standardima za vrhovne revizorske institucije (ISSAI-nivo III).

2. OPŠTI PODACI O SUBJEKTU REVIZIJE

Naziv subjekta revizije je: JU Škola za srednje i više stručno obrazovanje „Sergije Stanić“.

Sjedište Ustanove je u Podgorici, ul. Kralja Nikole br.114.

Djelatnost, organizacija i finansiranje subjekta revizije utvrđeni su:

- Opštim zakonom o obrazovanju i vaspitanju („Sl. list RCG“, br. 064/02, 031/05, 049/07, “Sl. list CG“, br. 004/08, 02/09, 045/10, 073/10, 040/11 045/11, 036/13, 039/13, 044/13);
- Zakon o stručnom obrazovanju(„Sl. list RCG“, br. 064/02, 049/07, i “Sl. list CG“, br. 045/10, 39/13);
- Zakonom o Budžetu Crne Gore za 2016. godinu („Sl. list CG“, br. 079/15 od 31. 12. 2015.) i Zakon o izmjenama Zakona o budžetu Crne Gore za 2016. godinu („Sl. list CG“, br.073/16);
- Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti („Sl. List CG“, br. 020/14, 056/14 od 24. 12. 2014);
- Zakon o radu („Sl. List CG“, br. 031/14, 053/14 od 19. 12. 2014. godine);
- Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave („Sl. list CG“, br. 05/12, 25/12, 61/12, 20/13, 17/14, i 06/15 od 10.02.2015. godine;
- Uputstvo o radu Državnog trezora ("Službeni list Crne Gore", br. 053/14 od 19.12.2014, 072/15 od 21.12.2015);

- Granski kolektivni ugovor za oblast prosvjete ("Službeni list Crne Gore", br. 010/16 od 16. 02. 2016. godine);
- Statut JU Škole za srednje i više stručno obrazovanje „Sergije Stanić“,
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta JU Škole za srednje i više stručno obrazovanje „Sergije Stanić“,
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom („Sl. List CG“, br. 049/08, 73/10, 039/11);

2.1. DJELATNOST JU ŠZSVSO „SERGIJE STANIĆ“

Ustanova je formirana je 27. jula 1966. godine, spajanjem ugostiteljske i trgovinske škole. Ovim je stvorena specijalizovana obrazovna ustanova za obrazovanje kadrova u ugostiteljstvu, turizmu i trgovini u Crnoj Gori. Od 16. 06.1993. godine, Ustanova mijenja svoj naziv u JU Srednja škola za turizam, ugostiteljstvo i trgovinu ,,Sergije Stanić”, sa registarskim brojem 1-341-00.

Svojstvo obveznika za PDV, Ustanova je stekla 01.04.2003. godine shodno Rješenju[19] o registraciji za PDV. Rješenjem, broj 30/31-03446-8 od 14. 04. 2004. godine zamjenjuje se prethodno Rješenje o registraciji za PDV. U novembru 2012. godine u sklopu srednje škole počela je sa radom i Viša škola za menadžere kulinarstva.

Uvidom u Izvod Centralnog registra privrednih subjekata Poreske uprave, utvrđeno da je Ustanova preimenovana u JU Škola za srednje i više stručno obrazovanje „Sergije Stanić“, Rješenjem[20] o registraciji. Školske 2014/15 god je počeo sa radom novi smjer iz oblasti restoraterstva. U Ustanovi se ostvaruje stručno obrazovanje za područje rada ugostiteljstvo, turizam i trgovinu, tj. za zanimanja za koja je Ustanova licencirana. Pored navedenih djelatnosti, u sastavu Ustanove, osnovan je Centar za obuku. Odluku[21] o obrazovanju Centra za obuku, kao organizacione jedinice, donio je Školski odbor. U sastavu Centra za obuku su: Restoran „Radovče“, Mesarska radionica, Poslastičarsko pekarska radionica i maloprodajni objekat „Samoposluga“, kiosci u kojima se prodaju proizvodi nastali realizacijom praktične i profesionalne prakse i drugi proizvodi, kao radne jedinice Centra.

Centar nema svojstvo pravnog lica, a istog zastupa i predstavlja direktor Ustanove. Radom Centra koordinira rukovodilac Centra. Djelatnost Centra, korišćenje sredstava Centra i druga pitanja u vezi rada Centra bliže se određuju Odlukom o organizovanju Centra za obuku.

U Školi se izvodi osnovno obrazovanje odraslih i obrazovanje odraslih – NU „Milun Božović“, kao radne jedinice Škole. Praktično obrazovanje i profesionalna praksa se izvode u Ustanove (školske radionice i kabineti), Centru za obuku ili u objektima van škole (ustanove, prduzeća i preduzetnici). Ustanova obavlja praktično obrazovanje preko Centra za obuku u skladu sa aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. Radne jedinice u okviru Centra za obuku i radne jedinice Ustanove u obavljanju svoje djelatnosti nastupaju u ime i za račun Ustanove kao jedinstvenog subjekta.

[19] Rješenje o registraciji za PDV, broj: 30/31-00888-2 od 01. 04. 2003. godine.
[20] Rješenje o registraciji, broj: 30-01-31-16884-2 od 16. 05. 2013. godine
[21] Odluka o organizovanju centra za obuku u JU SSŠ „Sergej Stanić“, broj:01-1171 od 29. 12. 2010. godine.

Ustanova je donijela Godišnji[22] plan i program vaspitno-obrazovnog rada za školsku 2016/2017 godinu.

2.2. UNUTRAŠNJA ORGANIZACIJA

Škola je organizovana kao jedinstvena Ustanova i ima svojstvo pravnog lica. Za školsku 2016 – 2017. godinu upisano je ukupno 1.239 učenika i polaznika i to:

- Srednja škola 1153 učenika,
- Viša škola 50 polaznika i
- Obrazovanje odraslih 36 polaznika.

Organizacione jedinice Ustanove su:

- Osnovno obrazovanje odraslih;
- Obrazovanje odraslih – Narodni Univerzitet “Milun Božović”;
- Centar za obuku u čijem sastavu su :
  - RJ Restoran “Radovče”,
  - RJ Poslastičarsko-pekarska radionica i
  - RJ maloprodajni objekti (samoposluga i kiosci).

Finansijsko poslovanje Ustanova vrši preko računa otvorenih kod poslovnih banaka: Crnogorske komercijalne banke, Prve banke i Hipotekarne banke.

Opšti pravni akti Ustanove su:

- Statut Ustanove;
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u JU Školi za srednje i više stručno obrazovanje „Sergej Stanić“i
- Poslovnik o radu Školskog odbora.

Saglasnost na Statut[23] i na Pravilnik[24] o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Ustanove dalo je Ministarstva prosvjete. Unutrašnja organizacija, način rada i upravljanja kao druga pitanja značajna za rad Ustanove, uređena su Statutom i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. Statut je donio Školskii odbor, 30.11.2012. godine, zaveden pod brojem 01 – 1277 od 30.11.2012. godine.

Ustanova je donijela Pravilnik[25] o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta 28.04.2016. godine. Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestao je da važi prethodni Pravilnik[26], kojim je bilo predviđeno 145 izvršilaca. Na Pravilnik je data Saglasnost Ministarstva prosvjete u skladu sa članom 60, stav dva Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju. Pravilnikom je sistematizovano 133 (sto trideset i tri) radnih mjesta sa 189 (sto osamdeset i devet) izvršilaca.

[22] Godišnji plan i program,broj: 01-1640 od 30. 09. 2016. godine.
[23] Saglasnost na Statut, broj:07 – 6708/2 od 18. decembra 2012. godine.
[24] Saglasnosti na Pravilnike, broj: 07 – 6264/2 od 18. decembra 2013. godine i broj: 620 – 295/2016 2 od 25. jula 2016.godine.
[25] Pravilnik o unutrasnjoj sistematizaciji radnih mjesta, broj:01-3980 od 28. 04. 2016. godine
[26] Pravilnik o unutrasnjoj sistematizaciji radnih mjesta, broj:01-2497 od 13. 09. 2013. godine.

Broj zaposlenih lica u januaru je iznosio 142. Zaključno sa 31.12.2016. godine, broj zaposlenih je iznosio 198 (sto devedeset osam) lica, tj 120 (sto dvadeset) na neodređeno, 64 (šezdeset četiri) na određeno vrijeme i 14 (četrnaest) lica angažovano ugovorom o djelu. Šest lica je angažovano tokom godine, na određeno vrijeme, sa Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, za obavljanje poslova asistenta u nastavi shodno Ugovorima[27] o realizaciji Programa javnog rada „Asistenti u nastavi“.

Organi Ustanove su:

- Školski odbor, kao organ upravljanja i
- Direktor, kao poslovodni organ.

Ustanovom upravlja Školski odbor koji ima sedam članova. Upravni odbor čine: četiri predstavnika Ministarstva prosvjete, jedan predstavnik zaposlenih, jedan predstavnik socijalnih partnera i jedan predstavnik roditelja. Članovi Odbora biraju se na period od četiri godine, osim predstavnika roditelja koji se bira na period od dvije godine. Nadležnosti Školskog odbora su:

- Usvaja program razvoja Ustanove;
- Usvaja godišnji plan rada i izvještaj o njegovoj realizaciji;
- Razmatra programe i rezultate vannastavnih aktivnosti;
- Donosi Statut, akt o organizaciji i sistematizaciji ranih mjesta i druga opšta akta;
- Donosi godišnji finansijski plan;
- Usvaja periodični i godišnji račun;
- Predlaže promjenu naziva i sjedište škole;
- Rješava kao drugostepeni organ o pravima zaposlenih i učenika, osim o pravima o kojima odlučuju drugi organi, u skladu sa zakonom;
- Donosi odluku o raspisivanju konkursa za izbor direktora;
- Odlučuje o raspolaganju imovinom i korišćenjem sredstava Škole u skladu sa zakonom i drugim propisima;
- Razmatra uspjeh učenika i predlaže mjere za poboljšanje uslova rada Škole;
- Imenuje stalne i povremene komisije iz svog djelokruga, pri čemu odlukom o imenovanju utvrđuje sastav, djelokrug i način rada komisije;
- Donosi poslovnik o svom radu;
- Donosi pravila o radu Škole, na predlog direkrora;
- Stara se o obavještavanju zaposlenih u Školi;
- Obavlja i druge poslove,u skladu sa zakonom i Statutom.

Rad Školskog odbora bliže se određuje poslovnikom o radu Školskog odbora.

Odobrenim Budžetskim sredstvima i ostvarenim sredstvima iz sopstvene djelatnosti, raspolažu lica ovlašćena za punovažno potpisivanje i upotrebu pečata: Zoran Klikovac, direktor i Slađana Živaljević, pomoćnica direktora.

Poslove blagajnika vrši Vera Labović, zadužena blagajnom shodno Anexu[28] ugovora o radu i opisom poslova i zadataka radnog mjesta iz Pravilnika o sistematizaciji, koje ista pokriva.

Odgovorno lice za vođenje računovodstva i sastavljanje finansijskih izvještaja, takođe je i lice zaduženo za uspostavljanje, sprovođenje i razvoj

[27] Ugovor o realizaciji javnog rada, broj 03-10/15 od 13.04.2016 i . godine i Ugovor broj: 03-10/310 od 19.10.2016. godine.
[28] Anex ugovora o radu,broj 01-28/1, od 01. 11. 2011. godine.

finansijskog upravljanja i kontrole[29] Ustanove kao i lice zaduženo za vođenje registra rizika[30] je Milan Raičević, Šef službe računovodstva. Opisom poslova i zadataka iz Pravilnika o sistematizaciji, obavlja između ostalog, sledeće poslove: sastavlja godišnji i završni račun, kontroliše knjiženje, vrši kontiranje postojeće dokumentacije, vodi knjigu ulaznih i izlaznih računa i dr.

U postupku revizije utvrđeno je da šef Službe računovodstva, osim opisa poslova radnog mjesta koje pokriva, obavlja i druge poslove, a to su: knjiži prihode, knjiži izvode, vodi evidenciju osnovnih sredstava, knjiži blagajnu i knjiži zalihe.

- Isto lice vrši knjiženje i kontroliše knjiženje, a istovremeno je i lice zaduženo za uspostavljanje, sprovođenje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrole, što nije u skladu sa članom 9 Zakona o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru, kojim je propisano da treba uspostaviti kontrolne aktivnosti koje se naročito odnose, između ostalog na razdvajanje dužnosti kojom se sprečava da jedno lice istovremeno odgovorno za ovlašćivanje, izvršenje, evidentiranje i kontrolu.

3. VRSTA, PREDMET, CILJ I OBUHVAT REVIZIJE

Državna revizorska institucija je izvršila **finansijsku reviziju i reviziju pravilnosti** poslovanja JU SSŠ „Sergije Stanić“.

Predmet revizije je **Godišnji finansijski izvještaj i pravilnost poslovanja** JU ŠZSVSO „Sergije Stanić“ za 2016. godinu.

Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave[31], ustanove su u obavezi da Ministarstvu prosvjete dostave godišnje finansijske izvještaje do 01. Februara tekuće godine za prethodnu godinu, na obrascima 4 i 5:

- **Izvještaj o novčanim tokovima IV i**
- **Izvještaj o neizmirenim obavezama.**

U skladu sa čl. 10[32] Zakona o računovodstvu[33] JU ŠZSVSO „Sergije Stanić“ je dužna da Poreskoj upravi, do 31. marta, dostavi:

- **Bilans stanja i**
- **Bilans spjeha**

Cilj revizije je izražavanje mišljenja o tome:

[29] Rješenje o određivanju lica za uspostavljanje, sprovođenje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrola u Ustanovi, broj: 01-956 od 29.05.2015. g.
[30] Rješenje za određivanje lica za vođenje registra rizika Ustanove, br: 01-965 od 29.05.2015. g.
[31] “Sl. listCG” br. 23/14
[32] Mikro i mala pravna lica dužna su da Poreskoj upravi dostave bilans stanja, bilans uspjeha i statistički aneks.
[33] "Sl. list CG", br. 052/16

- da li finansijski izvještaji objektivno i istinito informišu o stanju imovine i obaveza, prihodima i primicima, rashodima i izdacima;
- da li su transakcije o kojima se izvještava u saglasnosti sa zakonima i drugim propisima (kriterijumima revizije) i
- da li je sistem finansijskog upravljanja i kontrole u skladu sa zakonom i drugim aktima.

Kriterijumi na osnovu kojih se prosuđuje objektivnost i istinitost finansijskih izveštaja su odgovarajući računovodstveni propisi, računovodstvena načela, međunarodni računovodstveni standardi, međunarodni standardi izvještavanja i usvojene računovodstvene politike subjekta revizije.

Kriterijumi na osnovu kojih se vrši ocjena sistema finansijskog upravljanja i kontrole su Zakon i drugi akti kojima se uređuje sistem unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru Crne Gore i utvrđuju metodologiju i standarde i druga pitanja od značaja za uspostavljanje, razvoj i sprovođenje sistema unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru.

Revizijom je obuhvaćeno poslovanje JU ŠZSVSO „Sergije Stanić“ za 2016. godinu.

4. KRITERIJUMI REVIZIJE

Revizija pravilnosti je nezavisna eksterna evaluacija mjere u kojoj je predmet revizije u skladu zakonima, propisima, politikama, procedurama, ili ovlašćenjima, koji su indetifikovani kao kriterijumi revizije.

Kriterijumi za reviziju pravilnosti su:

Predmet revizije	Kriterijumi
Finansijsko poslovanje i korišćenje opredijeljenih sredstava	Zakon o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, Zakon o obrazovanju i vaspitanju, Zakon o stručnom obrazovanju, Uputstvo o radu državnog trezora, Pravilnik o normativima i standardima za sticanje sredstava iz javnih prihoda za ustanove koje realizuju javno važeće obrazovne programe, Pravilnik o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave, Pravilnik o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžeta vanbudžetskih fondova i budžete opština, Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica, Zakon o računovodstvu, Zakon o reviziji, Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica, Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica,
Zaposleni	Granski kolektivni ugovor za oblast prosvjete, Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka, Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica, Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zaposljavanju lica sa invaliditetom, Zakon o zaradama zaposlenih u javnom sektoru, Uputstvo za obračun bruto zarada, Uredba o naknadi troškova državnih službenika i namještenika, Odluka o varijabilnom dijelu zarade, Odluka o otpremnini zaposlenih u javnom sektoru.

Imovina	Zakon o državnoj imovini, Uredba o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini, Uputstvo o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari, Uredba o prodaji i davanju u zakup stvari u državnoj imovini, Pravilnik o razvrstavanju materijalne i nematerijalne imovine po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije budžetskih i vanbudžetskih korisnika, Uredba o uslovima i načinu korišćenja službenih zgrada i poslovnih prostorija u svojini Crne Gore, Uredba o uslovima i načinu korišćenja prevoznih sredstava u svojini Crne Gore, Uredba o uslovima i načinu korišćenja predmeta umjetničke i kulturne vrijednosti u svojini Crne Gore.
Javne nabavke	Zakon o javnim nabavkama, Pravilnik o bližem sadržaju i načinu sprovođenja javnih nabavki u elektronskoj formi, Pravilnik o evidenciji postupaka javnih nabavki, Pravilnik o obrascima u postupku javnih nabavki; Pravilnik o metodologiji iskazivanja podkriterijuma u odgovarajući broj bodova, načinu ocjene i upoređivanja; Pravilnik o obrascima u postupku javnih nabavki; Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju evidencije o kršenju antikorupcijskih pravila; Pravilnik o evidenciji postupaka javnih nabavki; Zaključeni ugovori sa odabranim ponuđačima.
Sistem internih kontrola	Zakon o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru, Uredba o uspostavljanju unutrašnje revizije u javnom sektoru, Pravilnik o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja finansijskog upravljanja i kontrola; Pravilnik o načinu i postupku rada unutrašnje revizije; Uputstvo o sadržaju godišnjeg izvještaja o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrola i Godišnjeg izvještaja o radu unutrašnje revizije ; Priručnik za finansijsko upravljanje i kontrole; Smjernice za finansijsko upravljanje i kontrole i Uputstvo za izradu i opis internih pravila i procedura.

Kao kriterijumi za reviziju pravilnosti korišćeni su i interni pravilnici i procedure, ugovori i drugi akti.

5. VRIJEME VRŠENJA REVIZIJE

Revizija JU ŠZSVSO “Sergije Stanić” izvršena je u periodu od 02.03.2017. – 18.05.2017. godine.

Reviziju je sproveo revizorski tim DRI u sastavu:

- Blažo Savković, državni revizor – načelnik u Sektoru II;
- Vasiljka Marković, državna revizorka – rukovodilac Odjeljenja i
- Sandra Radonjić, državna revizorka.

III UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

6. FINANSIRANJE USTANOVE

Finansiranje Ustanove vrši se iz sredstava Budžeta Crne Gore (iz budžeta Ministarstva prosvjete i Centra za stručno obrazovanje), Zavoda za zapošljavanje i iz sopstvenih prihoda.

Školski odbor je donio Finansijski[34] plan za 2016.g., na predlog direktora Ustanove. Struktura planiranih prihoda i rashoda data je u sledećim tabelama:

R.b.	PRIHODI	IZNOS
1	Prihodi dotirani od Ministarstva za zarade zaposlenih	760.000,00
2	Prihodi od Ministarstva za poreze i doprinose	520.000,00
3	Dotacije od Ministarstva za ostale materijalne potrebe škole	100.000,00
4	Sopstveni prihodi ostavreni prodajom roba i usluga	430.000,00
5	Sopstveni prihodi od ugostiteljstva, obrazovanja i ostalih usluga	320.000,00
6	Ostalli poslovni prihodi različitog porijekla	50.000,00
7	Sopstvene rezerve za nabavku vozila (sop. Kap)	78.000,00
	Ukupni planirani prihodi	**2.258.000,00**

R.b.	RASHODI	IZNOS
1	Rashodi za neto zarade	760.000,00
2	Rashodi za porez i doprinose	520.000,00
3	Ostala primanja i davanja zaposlenima	65.000,00
4	Amortizacija osnovnih sredstava i opreme	25.000,00
5	Investiciono održavanje objekata	15.000,00
6	Troškovi komunalnih usluga, vode i smeća	15.000,00
7	Takse administrativne i ostalog karaktera	6.000,00
8	Troškovi osiguranja imovine i lica u školi i radionicama	6.000,00
9	Potrošni materijal za rad škole i objekata	40.000,00
10	Troškovi osnovnih sirovina i nabavke trgovinske robe u radionicama	440.000,00
11	Ostalih nematerijalnih troškova	25.000,00
12	Troškovi električne energije, benzina i ostalog pogonskog goriva	80.000,00
13	Sponzorstva i stipendije	4.000,00

[34] Finansijski plan, broj:02-8429/1 od 18. 02. 2016. godine.

14	Rashodi za reprezentaciiju, ekskurzije i promo	10.000,00
15	Otpisi sredstava i opreme, kala, loma robe i ostalog	10.000,00
16	Ostalih nematerijalnih rashoda poslovnog karaktera	35.000,00
17	Zarade zaposlenih na teret škole- samofinansiranje	107.000,00
18	Investiciono održavanje škole i radničkog univerziteta	25.000,00
19	Troškovi nabavke vozila za prevoz robe (kombi)	70.000,00
	Ukupni planirani troškovi	**2.258.000,00**

- Ustanova ostvaruje prihode od obavljanja sopstvene djelatnosti koji nijesu uključeni u konsolidovani račun trezora. Prihodi su korišćeni za finansiranje tekućih i kapitalnih izdataka, bez saglasnosti Ministarstva finansija na Plan prihoda i rashoda za fiskalnu godinu što nije u skladu sa članom 42 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti.

Članom 42 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti propisano je da Javne ustanove koje ostvaruju prihode od obavljanja sopstvene djelatnosti, koji nijesu uključene u konsolidovani račun trezora, mogu te prihode koristiti za finansiranje tekućih i kapitalnih izdataka, uz saglasnost Ministarstva finansija na plan prihoda i rashoda za fiskalnu godinu uz prethodno obavještavanje organa državne uprave koji nad njim vrši nadzor.

Finansijska sredstva za zarade Ustanove obezbijeđena su Zakonom o Budžetu Crne Gore za 2016.[35] godinu i Zakonom o izmjenama Zakona o budžetu Crne Gore za 2016. godinu.[36]

Prema podacima glavne knjige Trezora, iz budžeta **Ministarstva prosvjete**, izvršena su plaćanja za potrebe Ustanove u ukupnom iznosu od **713.576€** i uplate po osnovu izvršenih usluga (hrane i pića) od strane Ustanove u iznosu od **18.470€**.

Prihodi namijenjeni za realizaciju javnog rada „Asistenti u nastavi“ i angažovanje nastavnika za prekvalifikaciju lica sa **Zavoda za zapošljavanje**, Ustanova je ostvarila prihode od Zavoda u ukupnom iznosu od **15.886€.**

Prihod od **dijela sredstava od igara na sreću** ostvaren je u iznosu iznos od **8.500€,** shodno Ugovoru[37] o korišćenju dijela prihoda od igara na sreću za sufinansiranje plana i programa iz oblasti Zadovoljenja potreba lica sa invaliditetom.

Prihodi od **Centra za stručno obrazovanje** ostvareni su u iznosu od **45.414€** (za zarade 44.940€ i 474€), shodno Ugovoru[38] o realizaciji i finansiranju Programa – Osnovnog obrazovanja odraslih za 2016. godinu. Uvidom u rekapitulacije obračuna zarada koje su dostavljane Centru za stručno obrazovanje utvrđeno je da je finansirao pet zaposlenih i jedno lice angažovano ugovorom o djelu za period od četiri mjeseca. Shodno Ugovoru,

[35] „Sl. list CG“, br. 079/15
[36] „Sl. list CG“, br. 073/16
[37] Ugovor broj: 01 – 988 od 09.08.2016. godine.
[38] Ugovor o realizaciji i finansiranju programa osnovnog obrazovanja odraslih za 2016. godinu, broj: 01-10 od 04.01.2016. godine.

Ustanovi pripada 42,80% budžetskih sredstava raspoređenih na računu 4312-Transferi obrazovanju u budžetu Centra za stručno obrazovanje. Na ovoj poziciji Zakonom o budžetu za 2016. godinu opredijeljeno 105.000€ (42,80% iznosi 44.940€). Zakonom o izmjenama Zakona o budžetu Crne Gore za 2016. godinu na ovoj poziciji opredijeljeno 115.000€ (**42,80% iznosi 49.220€**). Prema podacima Glavne knjige trezora, Centar za stručno obrazovanje izvršio je transfere sredstava za zarade, na račun Ustanove, u iznosu od 44.940€.

- Centar za stručno obrazovanje je bio dužan, u skladu sa Ugovorom o realizaciji i finansiranju Programa – Osnovnog obrazovanja odraslih, da uplati Ustanovi, u ukupan iznos od 49.220€. Centar je Ustanovi uplatio 44.940€, što je za 4.023€ manje u odnosu na troškove za zarade zaposlenih na realizaciji Programa osnovnog obrazovanja odraslih za 2016. godinu, koji su iznosili 48.963€.

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ

7.1. IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

Subjekat revizije je javna ustanova koja se finansira iz budžeta i u skladu sa Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave sačinila je **Izvještaj o novčanim tokovima IV :**

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA IV				Godina 2016. Period 01.01. - 31.12.		Obrazac 4
Redni broj	NOVČANI TOK - EKONOMSKA KLASIFIKACIJA	Izvršenje u prethodnoj godini	Plan	Izvršenje		Ukupno (4+5)
			Tekuća godina (iz budžeta)	Tekuća godina (iz budžeta)	Tekuća godina (sopstveni prihodi)	
1	2	3		4	5	
1	PRIMICI					
1.1.	Opšti prihodi	**1.325.978**		**1.344.341**	**0**	**1.344.341**
1.2.	Namjenski prihodi	305.674			**0**	**0**
1.3.	Sopstveni prihodi	155.126		**0**	**827.936**	**827.936**
1.4.	Primici od prodaje imovine	1.112.052		**0**	**0**	**0**
1.5.	Primici od otplate kredita	0		**0**	**0**	**0**
1.6.	Donacije	18.101			**16.481**	**16.481**
1.7.	Transferi	44.940		**0**	**60.826**	**60.826**
1.7.1.	Transferi od Fonda za zdravstveno osigura	0		**0**	**0**	**0**
1.7.2.	Ostali transferi	44.940			**60.826**	**60.826**
1.8.	Pozajmice i krediti			**0**	**656**	**656**
I	**Ukupno primici (1.1+1.2+1.3+1.4+1.5+1.6+1**	**2.961.871**	**0**	**1.344.341**	**905.899**	**2.250.240**
2	IZDACI					
2.1.	Tekući izdaci	**2.002.920**	**0**	**1.344.341**	**956.171**	**2.300.512**
2.1.1.	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavc	1.308.072		**1.240.005**	**249.688**	**1.489.693**
2.1.2.	Ostala lična primanja	119.034		**10.661**	**72.330**	**82.991**
2.1.3.	Rashodi za materijal	410.754		**4.817**	**474.673**	**479.490**
2.1.4.	Rashodi za usluge	62.662		**88.858**	**22.959**	**111.817**
2.1.5.	Tekuće održavanje	0		**0**	**358**	**358**
2.1.6.	Kamate	0		**0**	**4.000**	**4.000**
2.1.7.	Renta	0		**0**	**0**	**0**
2.1.8.	Subvencije	0		**0**	**0**	**0**
2.1.9.	Ostali izdaci	40.026			**86.594**	**86.594**
2.2.	Transferi za socijalnu zaštitu	**0**		**0**	**0**	**0**
2.2.1.	Sredstva za tehnološke viškove	0		**0**	**0**	**0**
2.3.	Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	0		**0**	**0**	**0**
2.4.	Kapitalni izdaci	23.131		**0**	**500.999**	**500.999**
2.5.	Pozajmice i krediti	0		**0**	**0**	**0**
2.6.	Otplata dugova	11.358		**0**	**13.320**	**13.320**
2.7.	Rezerve	**0**		**0**	**0**	**0**
II	**Ukupno izdaci (2.1+2.2+2.3+2.4+2.5+2.6+2.7**	**2.037.409**	**0**	**1.344.341**	**1.470.490**	**2.814.831**
III	**Povećanje/smanjenje gotovine (I-II)**	**924.462**	**0**	**0**	**-564.591**	**-564.591**
IV	**Gotovina na početku perioda**	**26.141**			**950.603**	**950.603**
V	**Gotovina na kraju perioda (III+IV)**	**950.603**	**0**	**0**	**386.012**	**386.012**

- Subjekat revizije je na poziciji 1.1. Opšti prihodi (kolona 4), u Izvještaju o novčanim tokovima IV u prikazao iznos od 1.344.341€, a trebao je 1.123.827€. Prema podacima glavne knjige trezora Ustanovi je na ime finansiranja iz budžeta na račun uplaćeno 713.576€, dok je u ime Ustanove Ministarstvo prosvjete uplatilo poreze i doprinose na zarade u iznosu od 410.251€[39].
- Subjekat revizije je na poziciji 2.1.1. Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca (kolona 4), u Izvještaju o novčanim tokovima IV, prikazao iznos od 1.240.005€, a trebao je 1.023.159€. Ministarstvo prosvjete je za finansiranje neto zarada uplatilo Ustanovi 612.908€, dok je u ime Ustanove uplatilo iznos od 410.251€ na ime poreza i doprinosa.
- Subjekat revizije je na poziciji 2.1.3. Rashodi za materijal (kolona 4) prikazao iznos od 4.817€, a trebao je na ovoj poziciji prikazati i iznos od 71.289€ koliko je iz budžeta uplaćeno za izdatke za električnu energiju (61.637€), administrativni materijal (7.183€) i materijal za posebne namjene (2.469€).

[39] Državni revizor je utvrdio iznos poreza i doprinosa na osnovu obračuna zarada koje Ustanova dostavlja Ministarstvu prosvjete.

- Subjekat revizije je na poziciji 2.1.4. Rashodi za usluge (kolona 4) prikazao iznos od 88.858€, iako iz budžeta Ministarstva prosvjete nijesu uplaćivana sredstva za finansiranje rashoda za usluge.[40]
- Subjekat revizije nije, u koloni 4 (izvršenje iz budžeta) na poziciji 2.1.9. Ostali izdaci, u Izvještaju o novčanim tokovima IV, prikazao izdatke, a trebao na toj poziciji prikazati iznos od 18.162€, koliko je iz budžeta na račun Ustanove uplaćeno na ime izdataka za komunalne naknade.

U Izvještaju o novčanim tokovima IV prikazani su Opšti prihodi iz budžeta u iznosu od 1.344.341,00€. Struktura Opštih prihoda, na osnovu podataka iz bruto bilansa subjekta revizije, data je u tabeli:

Konto	Opis	Iznos
640000	Dotacije od Ministarstva/plate,topli obrok i drugo	612.907,53
640001	Dotacije od Ministarstva/investicije	300,00
6400002	Dotacije od Ministarstva/za električnu energiju	73.019,39
6400003	Dotacije od Ministarstva/otpremnina i pomoć radnicima	10.661,06
6400004	Dotacije od Ministarstva/voda	13.528,74
6400005	Dotacije od Ministarstva/komunalne usluge	9.511,50
6400006	Prihodi po osnovu vanbilasnih poravnanja-Ministarstvo	619.595,78
6400006	Dotacije od Ministarstva/materijalni troškovi	4.817,10
Ukupno		**1.344.341,10**

Uvidom u Glavnu knjigu trezora utvrđeno je da su prihodi evidentirani kod Ustanove na kontu 640000 (Dotacije od Ministarstava/plate, topli obrok i drugo) u iznosu od **612.907,53€** uplate za **neto zarade** iz budžeta programa Srednje obrazovanje Ministarstva prosvjete, iz sredstva raspoređenih na računu 4111-Neto zarade, po dostavljenim obračunima zarada.

Evidentirani prihod na 640001 u iznosu od 300,00€ je uplata sa Programa 407011081 – Program predškolsko vaspitanje i obrazovanje, za vršenje usluge nadzora.

Na kontu 640002 (Dotacije od Ministarstva/za el. energiju) evidentiran je prihod u iznosu od 73.019,39€.

Na kontu 6400003 (Dotacije Ministarstva/otpremnina i pomoć radnicima) evidentiran je prihod u iznosu od 10.661,06€.

Na kontu 6400004 (Dotacije Ministarstva/voda) evidentiran je prihod u iznosu od 13.528,74€, a na računu 6400005 (Dotacije od Ministarstva/komunalne usluge) iznos od 9.511,50 €. Ukupno prikazani iznos prihoda po ovim osnovama u INT od 23.170,55€, je za 4.877,84€ veći u odnosu na iznos od 18.162,40€ koji je Ministarstvo prosvjete uplatilo Ustanovi

[40] Sredstva u iznosu od 18.470,20€ koliko je Ministarstvo prosvjete uplatilo na račun Ustanove iz sredstava raspoređenih na računima grupe 414-Rashodi za usluge, uplaćivana su po osnovu računa za izvršene usluge (hrane i pića) i predstavljaju sopstvene prihode Ustanove.

za ove namjene, iz sredstava raspoređenih na računu 4196-Komunalne naknade.

Subjekat revizije je na kontu 6400006 (Prihodi po osnovu vanbilansnih poravnanja – Ministarstvo) evidentirao iznos od 619.595,78€. Prikazani prihod se odnosi na vanbilansno poravnanje za poreze, doprinose i prireze na isplaćene neto zarade svih zaposlenih (595.676,67€) i vanbilansno poravnanje za troškove amortizacije (23.919,11€). Ministarstvo Prosvjete je Dopisom[41]obavijestilo Ustanovu “da su obaveze za 2016. godinu, po osnovu poreza na zarade, opštinskih prireza, doprinosa za obavezno socijalno osiguranje na teret zaposlenog i poslodavca, Fond rada i doprinos za invalide u cjelosti izmirene, sa stanjem na dan 31.12.2016. godine i da će tabelarni pregled sa izvršenim plaćanjima, po ustanovama biti dostavljen do kraja februara 2017. godine”. Tabelarni pregled izmirenih obaveza po osnovu isplaćenih neto zarada nije nije dat na uvid revizorima do kraja terenskog rada, jer nije od strane Ministarstva prosvjete dostavljen Ustanovi. Uvidom u rekapitulacije obračunatih zarada, koje je subjekat revizije dostavljao Ministarstvu prosvjete, utvrđeno je da obaveze za poreze, doprinose i prireze na isplaćene neto zarade koje se finansiraju iz budžeta Ministarstva prosvjete, iznose 410.251,22€.

- Subjekat revizije je, osim iznosa poreza i doprinosa na zarade zaposlenih koji se finansiraju iz budžeta Ministarstva prosvjete (410.251,22€) na kontu Prihodi po osnovu vanbilansnih poravnanja – Ministarstvo, evidentirao i iznos poreza i doprinosa na zarade zaposlenih koji se finansiraju iz sopstvenih prihoda Ustanove (166.461,04€) i iz transfera sredstava Centra za stručno obrazovanje (18.964,41€) i iznos troškova amortizacije (23.919,11€).

Na kontu 6400003 (Dotacije Ministarstva/materijalni troškovi) evidentiran je prihod u iznosu od 4.817,10€. Prema podacima glavne knjige trezora Ministarstvo prosvjete je iz sredstava raspoređenih na računima 4131-Administrativni materijal i 4133-Materijal za posebne namjene, na ime materijalnih troškova uplatilo na račun Ustanove ukupan iznos od 9.652,40€.

7.2. IZVJEŠTAJ O NEIZMIRENIM OBAVEZAMA

Ustanova je sastavila, na obrascu 5, **Izvještaj o neizmirenim obavezama**:

redni broj	OPIS	Stanje obaveza na dan 31.12.prethodne godine	Stanje obaveza na kraju izvještajnog perioda
1	2	3	4
1	Obaveze za tekuće izdatke (1.1+1.2+1.3)	34.488,00	44.641,00
1.1	Obaveze za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca		
1.2	Obaveze za ostala lična primanja		
1.3	Obaveze za ostale tekuće izdatke	34.488,00	44.641,00
2	Obaveze po transferima za socijalnu zaštitu		
3	Obaveze za transfere institucijama, pojedincima i kreditima		

[41] Dopis Ministarstva prosvjete, broj 403 – 48/2017 od 30.01.2017. godine

4	Obaveze za kapitalne izdatke	23.132,00	46.914,00
5	Obaveze po pozajmicama i kreditima		
6	Obaveze po osnovu otplate dugova	88.407,00	75.087,00
7	Obaveze iz rezervi		
8	Stanje obaveza na kraju perioda (1+2+3+4+5+6+7)	146.027,00	166.642,00

- Subjekat revizije je u Izvještaju o neizmirenim obavezama prikazao obaveze koje nijesu planirane Godišnjim zakonom o budžetu i nijesu dospjele, što nije u skladu sa tačkom 20[42] Uputstva o radu državnog trezora u kojem je propisano da se neizmirenim obavezama smatraju obaveze za izdatke koji su planirani godišnjim Zakonom o budžetu, a nijesu plaćene u roku dospijeća. Prikazivanje obaveza po osnovu dugoročnog kredita (75.087€) i obaveze za kapitalne izdatke koji u stvari predstavljaju iznos (46.914,00€) obračunate amortizacije u Izvještaju o neizmirenim obavezama nije u skladu sa članom 136 Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju kojim je propisano za koje namjene se javnoj ustanovi, iz mreže ustanova, obezbjeđuju sredstva iz budžeta Crne Gore.

U Izvještaju o neizmirenim obavezama za 2016. godinu, prikazane su obaveze za ostale tekuće izdatke u iznosu od 44.641,00€, a odnose se na neizmirene obaveze za:

- električnu energiju u iznosu od 30.988,29€;
- vodu u iznosu od 9.101,18 €;
- komunalije i čistoću u iznosu od 1.986,24€ i
- deponiju u iznosu od 2.565,59€.

Tabelarni prikaz obaveza za Ostale tekuće izdatke u koji je su državni revizori imali uvid dostavljen je Ministarstvu prosvjete.

Obaveze za kapitalne izdatke prikazane u Izvještaju o neizmirenim obavezama u iznosu od 46.914,00€ odnose se na obračunatu amortizaciju za objekte i zgrade koji se koriste u nastavi.

Obaveze po osnovu otplate dugova prikazane su u Izveštaju o neizmirenim obavezama u iznosu od 75.087,00€. Obaveze su nastale kreditnim zaduženjem kod Prve banke AD Podgorica po Odluci[43] Školskog odbora, na zahtjev direktora Ustanove. U skladu sa Ugovorom[44] o kreditu i izdatim mjenicama, odobren je dugoročni kredit u iznosu od 55.000,00 € sa kamatnom stopom od 11% na godišnjem nivou, sa periodom vraćanja od sedam godina. Otplata Glavnice i plaćanje Kamate vršena mjesečno prema Planu otplate – Amortizacionom planu. Zaduženje po Planu otplate je iznosilo 75.425,51€ (20.425,51€ je iznos kamate).

[42] Neizmirenim obavezama smatraju se obaveze za izdatke koji su planirani godišnjim Zakonom o budžetu, a nijesu plaćene u roku dospijeća.
[43] Odluka , broj: 01 – 1873 od 08. 04. 2013. godine.
[44] Ugovor o kreditu, broj: 01 – 1433 od 24. 04. 2013. godine.

7.3. BILANS STANJA

JU ŠZSVSO “SergijeStanić” je, u skladu sa članom 10 Zakona o računovodstvu[45], dostavila Poreskoj upravi, u zakonski predviđenom roku: Bilans stanja, Bilans uspjeha i Statistički aneks.

Školski odbor je donio Zaključak[46] o usvajanju finansijskih izvještaja za 2016. godinu.

Podaci iz Bilansa stanja na 31.12.2016. godine

POZICIJA	2016	2015	Index 16/15
AKTIVA			
STALNA IMOVINA	**778.362**	**378.157**	205,83%
NEMATERIJALNA ULAGANJA	78.642	88.408	88,95%
NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA	699.720	289.749	241,49%
Nekretnine, postrojenja i oprema	699.720	289.749	241,49%
OBRTNA SREDSTVA	**572.253**	**1.063.332**	53,83%
ZALIHE	48.539	37.198	130,49%
KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA, PLASMANI I GOTOVINA	523.714	1.026.134	51,05%
Potraživanja	135.164	75.531	178,95%
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	388.550	950.603	40,87%
UKUPNA AKTIVA	**1.350.615**	**1.441.489**	93,70%
PASIVA			
KAPITAL	**1.209.019**	**1.305.407**	92,68%
OSNOVNI KAPITAL	1.440.336	1.440.336	100,00%
NERASPOREĐENA DOBIT	20.272	20.272	
GUBITAK	**-251.589**	**-155.201**	162,11%
DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE	**75.087**	**88.407**	**84,93%**
DUGOROČNE OBAVEZE	75.087	88.407	84,93%
Dugoročni krediti	75.087	88.407	84,93%
ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE		**1.067**	
KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE	**66.509**	**46.608**	**140,27%**
KRATKOROČNE OBAVEZE	66.509	46.608	100,23%
Obaveze iz poslovanja	91.238	47.416	192,42%
Ostale kratkoročne obaveze i PVR	-1.790	-3.194	56,04%
Obaveze po osnovu PDV-a i ostalih javnih prihoda	-22.939	2.386	-961,40%
UKUPNA PASIVA	**1.350.615**	**1.441.489**	**93,70%**

[45] "Sl. list CG", br. 052/16
[46] Zaključak, broj: 01 – 3099 od 22. 03. 2017. godine.

7.3.1. NEMATERIJALNA ULAGANJA

- Na poziciji 004-Nematerijalna ulaganja, u Bilansu stanja, prikazan je iznos od 78.642€, od čega se 75.087,19€, odnosi na “ispravku vrijednosti kredita”, čija je namjena (prema Ugovoru o kreditu) povećanje likvidnosti Ustanove. Prikazivanje ispravke vrijednosti kredita na poziciji Nematerijalna ulaganja nije u skladu sa MRS 18 koji propisuje postupak računovodstvenog obuhvatanja nematerijalnih ulaganja, koji nijesu predmet nekog drugog MRS-a.

Nematerijalna sredstva su nemonetarna sredstva, bez fizičke supstance. Shodno MRS 18, tri ključna kriterijuma definišu suštinsko određivanje nematerijalnih sredstava: mogućnost indentifikacije (da se sredstvo može izdvojiti, odnosno mogućnost da se sredstvo može dati u zakup, prodati, zamijeniti), kontrolu nad njim (da se pribavi ekonomska korist od tog sredstva i da se ograniči pristup drugim licima za te koristi) i očekivanje budućih ekonomskih koristi (koje potiču od vlasništva nad sredstvom), što predmetnu ispravku vrijednosti-kredita kod Prve banke ne može definisati kao nematerijalno ulaganje.

Na računima Nematerijalne imovine knjižena je nabavka licence, odnosno sertifikata HASAP-a, neophodnog za proizvodnju i prodaju prehrambenih proizvoda, u iznosu od 3.555€.

- Na poziciji Nematerijalna ulaganja, u Bilansu stanja na 31.12.2016.g., je prikazan iznos iz prethodnog perioda od 88.408€, a u Bilansu stanja za 2015. godinu je na istoj poziciji prikazan na 31.12. iznos od 0€, a da informacije o korekciji početnog stanja nijesu objavljene uz izvještaj.

7.3.2. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Subjekat revizije je u Bilansu stanja prikazao vrijednost Nekretnina, postrojenja i opreme u ukupnom iznosu od 699.720€:

Građevinski objekti	174.699,33
Oprema grupa 2	286.942,11
Oprema grupa 3	152.080,62
Oprema grupa 4	63.290,37
Oprema grupa 5	7.828,36
Knjige u biblioteci	14.878,33

- Subjekat revizije je, u Bilansu stanja, na poziciji 006-Nekretnine, postrojenja i oprema prikazao iznos od **699.720€.** Prema podacima iz rekapitulacije popisa imovine na dan 31.12.2016. godine, vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme iznosi **6.163.285€.**

- Subjekat revizije je u Bilansu stanja iskazao vrijednost Nekretnine, postrojenja i opreme u prethodnoj godini u iznosu od 289.749€, a u Bilasnu stanja za 2015. godinu je na ovoj poziciji prikazao iznos od 381.513€, a da informacije o korekciji početnog stanja nijesu objavljene uz izvještaj.

- Subjekat revizije nije donio računovodstvenu politiku kojom je propisan metod obračuna amortizacije.

- Razvrstavanje stalne imovine izvršeno je prema Pravilniku o razvrstavanju osnovnih sredstava po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije[47]. S obzirom da se radi o državnoj imovini, stalnu imovinu je trebalo razvrstati prema Pravilniku za razvrstavanje materijalne i nematerijalne imovine po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije budžetskih i vanbudžetskih korisnika[48].

- U evidenciji koju vodi subjekat revizije nema podataka o vrijednsti **zemljišta** koje koristi.

Prema podacima glavne knjige subjekta revizije sadašnja vrijednost **građevinskih objekata** na 31.12.2016.g. je **174.699,33€**. Vrijednost građevinskih objekata evidentirana je na računu 022000 u iznosu od 440.845,21€ i na računu 022100 ispravka vrijednosti zgrade u iznosu od 266.145,88€. Evidentirana vrijednost se odnosi na dva objekta: zgrade u kojoj se održava nastava srednjeg i višeg obrazovanja i zgrada u kojoj se nalazi samoposluga i Đačka kuhinja. Prema podacima iz listova nepokretnosti objekat u kom se izvodi nastava je svojina Ministarstva prosvjete, a kao korisnik je upisana JU „Sergije Stanić“, dok je drugi objekat svojina JU „Sergije Stanić“.

Ministarstvo prosvjete je u predhodnim godinama (državni revizor je dobio informaciju da se radi o 2008. godini) izvršilo procjenu cjelokupne imovine. Ustanova je dobila informaciju o procjeni, ali dokument o procjeni nije ni nakon završetka terenskog rada dostavljen državnim revizorima.

Ministarstvu prosvjete je od strane Ustanove dostavljena rekapitulacija popisa o stanju **građevinskih objekata i zemljišta**, prema kojoj vrijednost građevinskih objekata na 31.12.2016. godine iznosi **2.909.939€,** dok je vrijednost zemljišta **2.795.230€.**

Prostor koji koristi restoran „Radovče“ dat je Ustanovi Zaključkom[49] Vlade na korišćenje i po tom osnovu je zatražen upis prava na nepokretnosti. Rješenje od Uprave za nekretnine dobijeno je 23.01.2008 godine (broj: 02-37) ali zbog spora koji je nastao pri razdvajanju sa Republikom Srbije odnosno imovine vojske, nije bilo moguće upisati pravo korišćenja nekretnine.

Za ranije oduzeti restoran „Radovče“ pokrenut je postupak za naplatu eksproprijacije što je i završeno 10.3.2011. godine i dobijeno 819.000€ sa pripadajućom kamatom i troškovima postupka. Protiv ovog rješenja je pokrenut postupak koji je 24.11.2016. godine presudom Višeg suda u Bijelom Polju riješen u korist Ustanove (iz Izvještaja za školski odbor).

Prema podacima glavne knjige subjekta revizije sadašnja vrijednost opreme je 510.141,46€, dok je prema podacima iz rekapitulacije popisa

[47] „Sl list CG“, broj 28/2002 od 13.6.2002 g.
[48] „Sl. list CG“, br 032/03 od 26.5.2003. g.
[49] broj: 03-1205 od 9. mart 2007. g.

sredstava i opreme na dan 31.12.2016. godine, koju je Ustanova dostavila Ministarstvu prosvjete, sadašnja vrijednost opreme 458.116,05€.

- Na računu **Oprema grupe 2** (2023002) evidentirana je vrijednost građevinskih radova koji se odnose na stvaranje uslova za početak rada Đačke kuhinje, kao i drugih radova na objektima za obavljanje obrazovno vaspitnog rada.
  Subjekat revizije ne treba da troškove svakodnevnog održavanja objekata priznaje u knjigovodstvenu vrijednost opreme. Ovi troškovi treba da se priznaju u okviru dobitka ili gubitka za period u kom nastanu. Priznavanje naknadnih troškova u knjigovodstvenu vrijednost građevinskih treba vršiti u skladu sa MRS 16.

- Na računu **Oprema grupe 3** (023003) evidentirana je oprema za: Đačku kuhinju (mašine za proizvodnju), stolice za školu, TV i opreme za održavanje nastave.
  U skladu sa Pravilnikom prema kojem su sredstva razvrstana trebalo je primijeniti stopu amortizacije od 20% koja je predviđena za tu grupu, a ne stopu 10% za obračun ispravke vrijednosti kako je proknjiženo na konto kartici.

Na računu **Oprema grupa 4** (023004) evidentirana je nabavka prevoznih sredstava za potrebe dostave hrane iz Đačke kuhinje, i potrebe obilaska prodajnih mjesta (kiosci).

Na računu **Oprema grupe 5** (023005) evidentirana vrijednost nabavki stolova, stolica, inventara za potrebe kuhinje, kao i gajbi i plehova.

- Razvrstavanje opreme u grupe nije izvršeno u skladu sa primijenjim Pravilnikom Pravilnikom o razvrstavanju osnovnih sredstava po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije.

7.3.3. OBRTNA SREDSTVA

Subjekat revizije je u Bilansu stanja prikazao obrtna sredstva u ukupnom iznosu od 572.365€. Struktura obrtnih sredstava je sledeća:

Zalihe	48.539
Potraživanja	135.164
Gotovina	388.550

7.3.3.1. ZALIHE

Dugovni promet na računu Zalihe u toku godine iznosio je 631.854,37€ potražni 620.513,43€, dok je početno stanje na 01.01.2016.g. bilo 37.198,05€. Stanje zaliha na kraju godine je 48.528,99€.

Subjekat revizije ne raspolaže centralnim magacinom iz kojeg se vrši distrubucija zaliha, već roba stiže direktno do svakog objekta pojedinačno. Materijalna evidencija robe vrši se u svakom objektu po prijemu robe prema fakturama dobavljača. Nakon prijema fakture i pregleda robe, faktura stiže do

računovođe koji vrši unos svih podataka iz fakture u program i obavlja kalkulacije po tim fakturama.

Za proces proizvodnje u program su unešeni normativi za proizvodnju po recepturama za pravljenje proizvoda. Sa proizvodnjom određene količine proizvoda, u skladu sa normativima koji predstavljaju precizne mjere sirovina koje su potrebne za proizvodnju određenog proizvoda, vrši se smanjivanje stanja zaliha.

Zalihe se za Đačku kuhinju (počela sa radom u septembru), slastičaru Zabjelo, restoran Radovče i bifea u Ministarstvu prosvjete vode u knjigovodstvenom programu Panteon (program instaliran 2014. godine za potrebe škole). Restoran Radovče vodi knjigovodstvenu evidenciju u programu Garson koji je povezan sa knjigovodstvenim programom Panteon. Kiosci evidenciju faktura tj. zalihe, vode u poslovnim knjigama.

Razduženja objekata vrši se zaključnim knjiženjima na kraju godine, za iznos nabavne vrijednosti prodate robe u ovim objektima u toku cijele godine. Roba odnosno, proizvodi mjesečno se u toku godine po prenosnicama (internim izlazima) dostavljaju slastičari Radovče, a zaduživanje objekta proizvodima je izvršeno za ukupnu vrijednost proizvoda na kraju godine. Ovaj način vođenja evidencije ne obezbjeđuje praćenje stanja zaliha u toku godine.

- Subjekat revizije nije usvojio računovodstvene politike za odmjeravanje zaliha, uključujući korišćeni metod obračuna.

7.3.3.2. POTRAŽIVANJA

- U Bilansu stanja koji je sastavio subjekat revizije prikazan je iznos potraživanja od 135.164€, dok prema podacima glavne knjige stanje potraživanja na 31.12.2016. god. iznosi 132.464€.

Prema podacima glavne knjige stanje potraživanja je sledeće:

Potraživanja po osnovu prodaje	20.670
Druga potraživanja	111.794

Potraživanja po osnovu prodaje iskazana u iznosu od 20.670€ pedstavljaju potraživanja od kupaca po osnovu prodatih proizvoda i izvršenih usluga, kao i davanja u zakup dijela školskog prostora.

Potraživanje prema sportskom društvu „Arena“ nastalo je po osnovu Ugovora o zakupu[50] koji je zaključen na osnovu sprovedenog postupka davanja u zakup dijela školskog prostora na period od 4 godine uz saglasnost Ministarstva prosvjete. Zakupac se obavezao da na ime zakupnine plaća mjesečni iznos od 1.080,00€ (sa pdv-om 1.285,20). Potraživanje prema zakupcu je na početku 2016. g. godine iznosilo 4.242,91€. Na **31.12.2016**. godine potraživanje je iznosilo je **10.380,31€**. U cilju naplate predmetnog potraživanja Ustanova je dala prijedlog za izvršenje putem prinudne naplate.

[50] broj 01-3439 od 02.06.2014. g.

Nakon donešenog Rješenja[51] od strane javnog izvršitelja počela je naplata duga od izvršnog dužnika.

Sa košarkaškim klubom „Junior“ 31. avgusta 2015. godine zaključen je Ugovor o zakupu fiskulturne sale[52]. Za koji je takođe dobijena saglasnost[53] Ministarstva prosvjete i sproveden postupak javne nabavke. Ugovorom je određeno da se sat vremena zakupa fiskulturne sale plaća 22€, prema rasporedu koji je preciziran ugovorom, a vrijeme trajanja ugovora od 1.9. do 30.6.2016. godine. Novi Ugovor je sklopljen 6. decembra 2016. godine (br: 01-2095).

Ustanova je pod zakup dala i fiskulturnu salu, takođe dobijen saglasnot od Ministarstva prosvjete prije sprovednog postupka javnih nabavki. Ugovor je potpisan sa košarkaškim klubom „Top-Ten“ u vrijednosti zakupa od 22€ (sa pdv-om)po jednom satu.

Na 31.12.2016.g. izvršen je otpis potraživanja prema Vodovodu i kanalizacija DOO, Podgorica, u iznosu od 8.373,95€. Potraživanje prema Vodovodu nastala su kako je u prijedlogu za otpis naznačeno, u periodu od 2008-2010 godine, i nijesu mogla biti naplaćena. Pozivajući se na član 383. Zakona o obligacionim odnosima, koji se odnosi na zastarjelost potraživanja i Komisija za popis predložila je otpis potraživanja.

Uzorkom na kojem je vršeno testiranje su bila obuhvaćena početna stanja potraživanja prema restoranima “Vuk“, „Dvor“, „Ribnica i „Mareza“:

202000	KUPCI U ZEMLJI	Restoran VUK RESTORAN	p.s.	0,00	2.510,00
202000	KUPCI U ZEMLJI	RIBNICA DUKLJA	p.s.	0,00	2.100,00
202000	KUPCI U ZEMLJI	dvor restoran	p.s.	0,00	1.255,30
202000	KUPCI U ZEMLJI	restoran MZ	p.s.	0,00	1.000,00

Početna stanja su evidentirana na potražnoj strani što bi značilo da su kupci u pretplati, ali je na osnovu pojašnjenja šefa računovodstva zaključak da je u pitanju posledica grešaka u knjiženjima i da se radi o dugu kupaca prema Ustanovi. Nakon 31.03.2017. godine i spovedenih zaključnih knjiženja u glavnoj knjizi početna stanja su obrisana iz glavne knjige za 2016.g., kako je državnom revizoru saopšteno izvršene su korekcije tih računa. Prijedlogom za otpis koji je podnijela Komisija za popis blagajne, obaveza i potraživanja, pozivajući se na član 383. Zakona o obligacionim odnosima koji se odnosi na zastarjelost potraživanja izvršeni su otpisi potraživanja. Postoji evidencija, odnosno službena zabilješka kojom je konstatovano da su izvršena knjižna odobrenja (otpis potraživanja) usled prolaska vremena i da je to sprovedeno u 2015. godini.

Početna stanja su se odnosila na potraživanja po osnovu ugovora[54] koji su potpisivani sa poslodavcima kod kojih se izvodila praksa za učenike, a po osnovu čega je, do 2015. godine, Ustanova dostaljala fakture poslodavcima. Po

[51] Iv.br:378/2017 od 8.3.2017. g.
[52] br: 01-1863
[53] Br.02-1146 od 12.06.2015. godine
[54] Ugovori su bili koncipirani kao dio praktičnog obrazovanja, sa obavezom poslodavca da uplaćuje novčana sredstva u iznosu od 50€ u vidu sponzorstva za obuku.

nalogu Ministarstva prosvjete, obustavljeno je dostavljanje faktura poslodavcima, ali su ostala dugovanja po posnovu ranije izdatih faktura. Na konto karticama kupaca (poslodavaca) se jasno vidi da su knjižene fakture, ali da su uplate kasnile, iz kojih razloga je i ostalo nezatvoreno potraživanje prema poslodavcima nakon što je obustavljeno izdavanje faktura.

- Subjekat revizije državnom revizoru nije stavio na uvid odluke o otpisu potraživanja niti dokaze o neuspjelosti naplate tih potraživanja.

- Ispravke grešaka u glavnoj knjizi ne treba vršiti brisanjem podataka, već na način koji je u skladu sa pravilima urednog knjigovodstva, kako je i propisano članom 19 Zakona o računovodstvu.[55] Knjigovodstvo mora da bude jasno i pregledno tj. ne dozvoljava se nikakvo prepravljanje i brisanje.

- Zakonom o elektronskom dokumentu[56] propisano je da elektronski dokument mora biti oblikovan i uskladišten na način koji obezbjeđuje vjerodostojnost sadržaja i nepromjenivost sadržaja u vremenu.

- Subjekat revizije nije vršio usaglašavanje potraživanja sa povjeriocima, što nije u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima za vršenje popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem[57], kojim je propisano da popisu imovine i obaveza sa stanjem na dan 31. decembar godine za koju vrši popis prethodi usaglašavanje potraživanja i obaveza između dužnika i povjerilaca.

Druga potraživanja iskazana u iznosu od 111.794€ predstavljaju potraživanja od Ministarstava prosvjete po osnovu izdataka za električnu energiju, komunalne troškove, amortizaciju i drugo i potraživanja za preplaćene ostale obaveze:

222002	Potraživanja od Ministarstva el. energija	30.988,29
222003	Potraživanja od Ministarstva kom. troškovi	13.653,01
222005	Potraživanja od Ministarstva amortizacija i dr.	44.214,11
2243	Potraživanja za preplaćene ostale obaveze	22.938,99

U „Drugim potraživanjima“ je prikazano i potraživanje prema Ministarstvu prosvjete za amortizaciju za koje nema u osnove, tj Pravilnik o normativima i standardima za sticanje sredstava iz javnih prihoda za ustanove koje realizuju javno važeće obrazovne programe ustanova nije naveden trošak amortizacije.

[55] Računovodstvena evidencija mora biti zasnovana na vjerodostojnoj računovodstvenoj dokumentaciji, u skladu sa pravilima urednog knjigovodstva i mora da prikazuje istinito finansijsko stanje i rezultate poslovanja.
[56] "Sl. list CG", br. 005/08 i 040/11.
[57] "Sl. list CG", br. 034/09

Na računu 222002-Potraživanja od Ministarstva el. energija, subjekat revizije je evidentirao iznos od 30.988,29€, koliko iznosi i obaveza po osnovu električne enrgije na 31.12.2016. godine.

Subjekat revizije je na računu 222003- Potraživanja od Ministarstva kom. troškovi, prikazao potraživanje u iznosu 13.653,01€. Ustanova je evidentirala potraživanje od Ministarstva po osnovu stanja obaveza na 31.12.2016.g., prema sledećim dobavljačima:

- Vodovod i kanalizacijha DOO, Podgorica 9.101,18
- Deponija DOO, Podgorica 2.565,59
- Čistoća DOO, Podgorica 1.986,24

Ministarstvo prosvjete je u toku 2016. godine iz sredstava raspoređenih na računu 4196-Komunalne naknade, iz budžeta programa Srednje obrazovanje, po osnovu izdataka za “komunalije”, subjektu revizije uplatilo na račun 18.162,40€. Ustanova je u toku 2016. godine po ovom osnovu izvršila plaćanja u iznosu 17.964,95€.

- Subjekat revizije je na računu 222005-potraživanja od Ministarstva amortizacija i dr., evidentirao potraživanje u iznosu od 44.214,11€, za šta ne postoji odgovarajući osnov.
- Subjekat revizije je na računu 224 - Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa, iskazao potraživanje u iznosu 22.938,99€, iako na dan bilansa nije utvrđena pretplata na računima grupe 48 - Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine i grupe 45 - Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada.

7.3.3.3. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

Stanje gotovine na 31.12.2016. god. prikazano je u Bilansu stanja u iznosu od 388.550€, što je za 562.053€ ili oko 60% manje u odnosu na predhodnu godinu.

U narednoj tabeli dati su podaci iz glavne knjige o stanju gotovine na 31.12. 2016. godine:

Hipotekarna banka	70.093,71
Prva banka nikšić	315.411,70
Crnogorska komercijalna banka	282,64
Prolazni račun	2.537,20
Gotovina u blagajni	223,80
	388.549,05

7.3.4. KAPITAL

Subjekat revizije je u 2016. godini ostvario poslovni gubitak u iznosu 96.388€ i za toliko umanjio iznos osnovnog kapitala, tako da je na poziciji kapital prikazao iznos od 1.209.019€.

7.3.5. DUGOROČNE OBAVEZE

Na poziciji Dugoročne obaveze prikazan je iznos od 75.087€ koji se odnosi na obaveze po dugoročnom kreditu od banke.

- Revizijom je utvrđeno da su obaveze po kreditu na dan sastavljanja bilansa iznosile 79.925,34€, koliko je i trebalo prikazati u Bilansu stanja.

Iskazana obaveza je nastala kreditnim zaduženjem kod Prve banke AD, Podgorica po Odluci[58]Školskog odbora, na zahtjev direktora Ustanove. U skladu sa Ugovorom[59] o kreditu, odobren je dugoročni kredit u iznosu od 55.000,00€ sa kamatnom stopom od 11% na godišnjem nivou, sa periodom vraćanja od sedam godina. Otplata Glavnice i plaćanje Kamate vršena mjesečno prema Planu otplate. Zaduženje po Planu otplate je iznosilo 75.425,51€ od čega se 20.425,51€ odnosi na kamatu.

Odlukom[60] Školskog odbora odobreno je apliciranje za reprogramiranje kredita i dodatno zaduženje kod Prve banke Ad, Podgorica. Dana 15.06.2015. godine pristupa se Reprogramu duga iz kredita, kod stanja duga od 59.958,11 €, Ustanova se zadužuje za još 35.496,71 €, u skladu sa novim Ugovorom[61] o kreditu. Zaduženje iznosi 75.000,00€ sa kamatnom stopom 9,5% na godišnjem nivou i rokom vraćanja sedam godina. Uvidom u prateću dokumentaciju, utvrđeno da je ukupno zaduženje po ovom kreditu je 101.723,16€. Iznos anuiteta je 1.210,99 €. U 2015. godini otplaćeno 7.265,94 € (6 x 1.210,99€).

- Obaveza po dugoročnom kreditu na dan 01.01.2016. godine iznosilo je 94.457,22€**,** a početno stanje obaveze po kreditu banke iskazano je u Glavnoj knjizi Ustanove za 2016.g u iznosu od 88.408,08€.

Ustanova je izvršila prijevremenu i djelimičnu likvidaciju kredita (11.04. 2017., u iznosu od 59.548,54€.

- Ustanova se bez Saglasnosti Ministarstva finansija zadužila putem dugoročnog kredita (2013.), kasnije izvršila reprogram duga i dodatno se zadužila (2015.g), što nije u skladu sa sa članom 42 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, kojim je propisano da Javne ustanove koje ostvaruju prihode od obavljanja sopstvene djelatnosti, a koje nijesu uključene u konsolidovani račun trezora, mogu te prihode koristiti za finansiranje tekućih i kapitalnih izdataka, uz saglasnost Ministarstva finansija na Plan prihoda i rashoda za fiskalnu godinu, uz prethodno obavještavanje organa državne uprave koji nad njom vrši nadzor.

[58] Odluka broj: 01–1873 od 08.04.2013. g.
[59] Ugovor o kreditu broj: 01–1433 od 24.04.2013. g.
[60] Odluka broj: 01–779/1 od 15.05.2015. g.
[61] Ugovor o kreditu broj: 01 – 1179/1 od 15.06.2015. g.

7.3.6. KRATKOROČNE OBAVEZE

U Bilansu stanja na poziciji Kratkoročna obaveze prikazan je iznos od 66.509€.

7.3.6.1. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

Na poziciji Obaveze iz poslovanja prikazan je iznos od 91.328€ koji se odnosi na obaveze prema dobavljačima.

- Ustanova nije usaglasila stanje obaveza prema dobavljaču “Bobi komerc”. Ustanova je ovjerila Izvod otvorenih stavki (IOS) koji je dobavljač dostavio, a prema kojem je u preplati u iznosu od 1.286,72€, na dan 31.12.2016.g. U Glavnoj knjizi Ustanove je evidentirana pretplata prema ovom dobavljaču u iznosu od 7.847,28€.

- Ustanova nije usaglasila obaveze prema dobavljaču “HARD DISCONT LAKOVIC D.O.O.”. Ustanova je ovjerila Izvod otvorenih stavki (IOS) koji je dobavljač dostavio, a prema kojem dug prema dobavljaču iznosi 5.148,79€, na dan 31.12.2016.g. U Glavnoj knjizi Ustanove evidentirana je obaveza prema ovom dobavljaču u iznosu od 2.935,51€.

- Na poziciji 122-Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda, u Bilansu stanja, subjekat revizije je prikazao negativni iznos od -22.939,00€.

7.3.6.2. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE I PVR

Na poziciji 121-Ostale kratkoročne obaveze subjekat revizije je prikazao negativni iznos od -1.790,00€.

- Revizijom je utvrđeno da subjekat revizije nije izmirio obaveze po osnovu poreza i doprinosa na zarade zaposlenih koji se finansiraju iz sopstvenih prihoda i budžeta Centra za stručno obrazovanje u ukupnom iznosu od 185.425,45€.

7.4. BILANS USPJEHA

Podaci iz Bilansa uspjeha za period 01.01-31.12.2016.g.

POZICIJA	2016	2015	Index 16/15
I POSLOVNI PRIHODI	2.272.753	1.932.760	117,59%
1. Prihodi od prodaje	2.197.264	1.834.430	119,78%
2.Ostali poslovni prihodi	75.489	98.330	76,77%
II POSLOVNI RASHODI	2.367.308	2.040.280	116,03%
1. Nabavna vrijednost prodate robe	414.524	313.081	132,40%
2. Troškovi materijala	64.869	46.252	140,25%
3. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	1.553.949	1.410.046	110,21%
3. Troškovi amortizacije i rezervisanja	53.942	23.132	233,19%
4. Ostali poslovni rashodi	280.024	247.769	113,02%
A. POSLOVNI REZULTAT	**-94.555**	**-107.520**	
I FINANSIJSKI PRIHODI			
II FINANSIJSKI RASHODI			
B. FINANSIJSKI REZULTAT			
I OSTALI PRIHODI			
II OSTALI RASHODI			
C. REZULTAT IZ OSTALIH AKTIVNOSTI			
D. REZULTAT IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA	**-94.555**	**-107.520**	87,94%
E. NETO REZULTAT POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO			
F. REZULTAT PRIJE OPOREZIVANJA	**-94.555**	**-107.520**	87,94%
I. NETO REZULTAT	**-94.555**	**-107.520**	87,94%

7.4.1. POSLOVNI PRIHODI

Subjekat revizije je na poziciji Poslovni prihodi prikazao ukupne prihode u iznosu od 2.272.753€, od čega se 2.197.264€ odnosi na prihode od prodaje, a iznos od 75.489€ se odnosi na ostale poslovne prihode.

7.4.1.1. PRIHODI OD PRODAJE

- Prihodi od prodaje iskazani su u Bilansu uspjeha iznosu od **2.197.264€**. U skladu sa Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica[62], na poziciji 202- Prihodi od prodaje, unose se podaci prema sadržini računa grupe 60 i 61. Prema podacima Glavne knjige subjekta revizije na računima grupe 60 i 61 evidentirani su prihodi u ukupnom iznosu od **845.832,85€**.

[62] “Sl. list CG” br. 05/11

Na poziciji Prihodi od prodaje prikazan je dio prihoda evidentiranih na računima grupe 64 (prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, kompezacija i povraćaja poreskih dažbina), u iznosu od 1.352.841,12 €.

7.4.1.2. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

- Ostali poslovni prihodi iskazani su u Bilansu uspjeha u iznosu od **75.489€**. U skladu sa Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica, na poziciji 206-Ostali poslovni prihodi unose se podaci prema sadržini računa grupe 64 i 65. Prema podacima Glavne knjige subjekta revizije na računima grupe 64 (Prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl.) evidentirani su prihodi u iznosu od **1.413.668,72€**.

  Subjekat revizije je na računima grupe 64 evidentirao sledeće prihode:

Dotacije od ministarstva / plate. topli obr. i drugo	612.907,53
Dotacije od Ministarstva - investicije	300,00
Dotacije za elektricnu energiju od Ministarstva	73.019,39
Dotacija - otpremnina i pomoc radnicima	10.661,08
Dotacije od Ministarstva - voda	13.528,74
Dotacije za komunalne usluge	9.511,50
Prihodi po osnovu vanbilansnih poravnjanja - Ministarstvo	619.595,78
Dotacije od ministarstva - Materijalni troskovi	4.817,10
Prihodi od donacija	8.500,00
Prihodi za plate od Centra za strucno obrazovanje	44.941,00
Dotacije od Zavoda za pripravnike	15.886,60
	1.413.668,72

Prihodi evidentirani na računu 6400006 u Glavnoj knjizi Ustanove, u iznosu od 619.595,78€ odnose se na potraživanja od Ministarstva prosvjete za poreze i doprinose na zarade (576.712,26€) i amortizaciju (23.919,11€) i potraživanja za poreze i doprinose na zarade koje se finansiraju iz budžeta Centra za stručno obrazovanje (18.964,41€).

Prihodi po osnovu vanbilansnih poravnanja sa Ministarstvom, iz grupe 640, neosnovano su uvećani za 209.344,56€. Na ovom računu evidentiran je, i u Bilasnu uspjeha iskazan, prihod po osnovu potraživanja od Ministarstva prosvjete za iznos poreza i doprinose na zarade (166.461,04€) koje se finansiraju iz sopstvenih prihoda, iznos poreza i doprinosa na zarade koje se finansiraju iz budžeta Centra za stručno obrazovanje (18.964,41€) i iznos od 23.919,11€ po osnovu obračunate amortizacije.

- Iznos poreza i doprinose na zarade od 166.461,04€ se odnosi na zaposlene čije se zarade ne finansiraju iz budžeta, pa se ne mogu evidentirati kao potraživanja od Ministarstva prosvjete, a samim tim niti kao prihodi.

- Prihod koji je evidentiran po osnovu potraživanja od Ministarstva prosvjete za u iznosu 23.919,11€ odnosi se na obračunatu amortizaciju, na osnovu čega se ne može očekivati priliv sredstava iz budžeta.

- Iznos obračunatih, a neuplaćenih poreza i doprinosa na zarade koje se finansiraju iz budžeta Centra za stručno obrazovanje (18.964,41€), a po osnovu čega je ostvaren priliv sredstava i evidentiran prihod, ne treba klasifikovati kao potraživanje (i na osnovu toga ponovo kao prihod), već kao obavezu Ustanove.

7.4.2. FINANSIJSKI PRIHODI

- Subjekat revizije nije u Bilansu uspjeha iskazao finansijske prihode.U skladu sa Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica, na poziciji 214-Finansijski prihodi unose se podaci prema sadržini računa grupe 66. Prema podacima Glavne knjige subjekta revizije na računima grupe 66 (Finansijski prihodi) evidentirani su prihodi u iznosu od **7.267,60€**.

U Glavnoj knjizi subjekta revizije na računima grupe 66 prikazani su sledeći prihodi:

Prihodi od zateznih kamata iz odnosa sa matičnim pravnim licima	476,00
Prihodi od kamata i ostalih finansijskih potrazivanja	179,86
Ostali poslovni prihodi	6.284,14
Ostali prihodi – odsteta	327,60
	7.267,60

7.4.3. OSTALI PRIHODI

- Subjekat revizije nije u Bilansu uspjeha iskazao Ostale prihode.U skladu sa Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica, na poziciji 217-Ostali prihodi unose se podaci prema sadržini računa grupe 67, 68, 691 i 692. Prema podacima Glavne knjige subjekta revizije na računima grupe 67 (Ostali prihodi) evidentirani su prihodi u iznosu od 5.984,44€.

U Glavnoj knjizi subjekta revizije na računima grupe 67 prikazani su sledeći prihodi:

Prihodi od naplate stete po osnovu osiguranja	310,00
Prihod po osnovu sponzorstva od pravnih lica	4.643,91
Prihodi od otpisa obaveza po osnovu zakona (zastarele obaveze i dr.)	930,55
Prihodi od otpisa obaveza iz kupoprodajnih odnosa direktnim otpisivanjem	99,98
	5.984,44

7.4.4. POSLOVNI RASHODI

Subjekat revizije je, u Bilansu uspjeha, na poziciji Poslovni rashodi prikazao ukupan iznos od 2.367.308€. Prema podacima Glavne knjige, na računima klase 5, evidentirani su rashodi u ukupnom iznosu od 2.370.008,03€.

7.4.4.1. Nabavna vrijednost prodate robe

- Subjekat revizije je, u Bilansu uspjeha, na poziciji 208-Nabavna vrijednost prodate robe prikazao rashode u ukupnom iznosu od 414.524€. Prema podacima Glavne knjige, na računima grupe 50-Nabavna vrijednost prodate robe, evidentirani su rashodi u ukupnom iznosu od 411.045,53€.

7.4.4.2. Troškovi materijala

- Subjekat revizije je, u Bilansu uspjeha, na poziciji 209-Troškovi materijala prikazao rashode u ukupnom iznosu od 64.869€. Prema podacima Glavne knjige, na računima grupe 51-Troškovi materijala, evidentirani su rashodi u ukupnom iznosu od 205.145,47€.

  Prema podacima Glavne knjige struktura troškova materijala je sledeća:

  510- Troškovi materijala ..... 65.107,36€
  511- Troškovi materijala za izradu..... 45.569,12€
  512- Troškovi ostalog materijala (režijskog) ..... 2.109,43€
  513- Troškovi goriva i energije ..... 8.794,37€
  514- Električna energija ..... 61.416,88€
  515- Komunalne usluge, smeće i odvoz ..... 22.148,31€

7.4.4.3. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

- Subjekat revizije je, u Bilansu uspjeha, na poziciji 210-Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi, prikazao rashode u ukupnom iznosu od 1.553.949€. Prema podacima Glavne knjige, na računima grupe 52-Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi, evidentirani su rashodi u ukupnom iznosu od 1.552.756,64€.

Struktura Troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda

Zarade i ostala licna primanja - neto zarade	889.255,65
Porezi i doprinosi na teret poslodavca	154.181,15
Porezi i doprinosi na teret zaposlenog	309.525,27
Rashodi za poreze na licna primanja	118.711,84
Ugovoreni o djelu i honorari - skola	50.697,70
Ostala licna primanja po raznim osnovama	10.333,37
Naknade troškova zaposlenima za prevoz na posao i sa posla	2.100,00
Nagrade za ucesnike i radnike	4.243,12
Davanja zaposlenima povodom 8. Marta	1.262,80
Otpremnine i ostale pomoci radnicima	12.445,74
	1.552.756,64

Zarade zaposlenih finansiraju se iz budžeta Ministarstva prosvjete, Centar za stručno obrazovanje i sopstvenih prihoda Ustanove.

Troškovi Bruto zarada i doprinosa na teret poslodavca, evidentirani na računima 520 i 521, u iznosu od 1.471.673,91€. Obračun bruto zarada i doprinosa na teret poslodavca **po rekapitulacijama zarada iznosi 1.485.181,38** €. Razlika između iskazanih troškova zarada i obračuna zarada po rekapitulacijama, iznosi 13.507,47€ (neiskazani porezi i prirezi na računu 521).

Obracun bruto zarada i doprinosa od poslodavca												
Mjesec	Opis	Neto zarada	Porezi	Doprinosi							Opštinski prirez	Fond rada
				PIO - zaposleni	PIO - poslodavac	Zdravstveno osiguranje - zaposleni	Zdravstveno osiguranje poslodavac	Osiguranje od nezaposl. enosti -	Osiguranj e od nezaposl enosti -	Doprinos za rehabi i zapo lica s invalidite tom		
I	Obračun	60.891,51	8.229,28	13.543,88	4.966,10	7.674,92	3.882,60	451,49	451,49	1.012,20	1.245,38	180,55
	Broj zaposlenih	142,00										
II	Obračun	[illegible]	9.538,84	15.278,69	5.602,17	8.657,93	4.379,97	509,26	509,26	1.156,80	1.440,00	203,75
	Broj zaposlenih	158										
III	Obračun	71.646,79	9.634,73	15.379,83	5.639,29	8.715,26	4.408,88	512,65	512,65	1.156,80	1.454,69	205,06
	Broj zaposlenih	158										
IV	Obračun	[illegible]	9.487,85	15.320,58	5.617,59	8.681,64	4.391,86	510,75	510,75	1.156,80	1.442,26	204,29
	Broj zaposlenih	160										
V	Obračun	71.995,84	9.636,69	15.501,66	5.683,97	8.784,27	4.443,81	516,76	516,76	1.156,80	1.465,49	206,65
	Broj zaposlenih	159,00										
VI	Obračun	[illegible]	9.534,37	15.405,26	5.648,64	8.729,63	4.416,18	513,51	513,51	1.156,80	1.442,65	205,39
	Broj zaposlenih	154										
VII	Obračun	70.153,79	9.541,26	15.606,82	5.722,52	8.843,85	4.473,92	520,22	520,22	1.160,00	1.440,64	208,09
	Broj zaposlenih	152										
VIII	Obračun	[illegible]	9.324,45	15.255,19	5.593,58	8.644,58	4.375,12	508,47	508,47	1.015,00	1.408,16	203,41
	Broj zaposlenih	148										
IX	Obračun	77.001,83	10.412,37	16.882,66	6.190,26	9.566,81	4.839,60	562,75	562,75	1.305,00	1.577,91	225,14
	Broj zaposlenih	174										
X	Obračun	[illegible]	11.260,75	18.151,57	6.655,51	10.285,89	5.205,36	605,08	605,08	1.450,00	1.706,33	242,01
	Broj zaposlenih	181										
XI	Obračun	85.761,00	11.642,19	18.614,85	6.825,39	10.548,45	5.336,24	620,51	620,51	1.450,00	1.746,36	248,17
	Broj zaposlenih	196										
XII	Obračun	[illegible]	11.528,05	18.512,28	6.787,78	10.490,28	5.306,82	617,05	617,05	1.450,00	1.729,25	246,80
	Broj zaposlenih	193										
	UKUPNO OBR	887.727,17	119.790,79	193.463,27	70.932,80	109.625,49	55.466,36	6.448,48	6448,48	14.626,20	18.096,10	2.679,24

Ustanova dostavlja obračun zarada od 20 do 25 u mjesecu, Centru za stručno obrazovanje i Ministarstvu prosvjete (Službi za finansije i računovodstvo), u elektronskoj i papirnoj formi, u skladu sa donešenom Internom[63] procedurom za obračun i isplatu zarada. Na osnovu obrađenih obračunskih Spiskova zaposlenih, Ministarstvo prenosi sredstva za neto zarade a CSO transferima prenosi sredstva.

Troškovi neto zarada za sve zaposlene, po evidenciji Ustanove, iznose 887.727,17€. Po evidenciji Trezora, neto zarade Ustanove, finansirane su iz budžeta Ministarstva prosvjete –Program Srednje obrazovanje, u iznosu od 612.607,53 € iz budžeta CSO 29.859,00 € (utvrđeno iz rekapitulacija obračuna zarada) i iz sopstvenih prihoda 244.960,37€.

[63] Interna procedura, broj: 01 – 2123 od 02. 10. 2015. godine.

Shodno odredbama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, Ustanova je prilikom isplata zarada sastavljala i podnosila nadležnom poreskom organu Izvještaj o obračunatim porezima i doprinosima - IOPPD.

- Ustanova nije prilikom isplate neto zarada, istovremeno vršila uplate poreza i doprinosa na zarade, za zaposlene koji se finansiraju iz sopstvenih sredstava i iz budžeta Centra za stručno obrazovanje, što nije u skladu sa članom 21 Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje kojim je propisano da je poslodavac, odnosno isplatilac prihoda, obavezan da prilikom isplate zarade obračuna i uplati doprinose.

Obračun bruto zarada za zaposlene je u skladu sa Uputstvom za obračun bruto zarada[64] i Sporazumom o utvrđivanju obračunske vrijednosti koeficijenta[65].

Revizijom nijesu utvrđene nepravilnosti prilikom obračuna bruto zarada, odnosno u primjeni Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje[66]. Doprinosi u smislu ovog zakona su:

- doprinosi za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje;
- doprinosi za obavezno zdrastveno osiguranje;
- doprinosi za osiguranje od nezaposlenosti.

Ustanova nije zapošljavala lica sa invaliditetom, u smislu člana 21 Zakona [67] o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom, ali je shodno članu 22 Zakona, obračunavala poseban doprinos za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom. Ustanova je obračunala, po tom osnovu iznos od 14.626,20 €.

U postupku revizije izvršen je uvid (na bazi uzorka) u personalne dosijee zaposlenih lica. U pregledanim dosijeima utvrđeno je da isti ispunjavaju uslove propisane Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, za određena radna mjesta, kao i da da postoje ugovori o radu i Rješenja o raspoređivanju kojima su utvrđeni koeficijenti za obračun fiksnog dijela zarade.

Uvidom u platne spiskove zaposlenih iz uzorka, utvrđeno je da su primijenjeni koeficijenti složenosti za obračun zarada u skladu sa koeficijentima za radna mjesta predviđena Granskim kolektivnim ugovorom za oblast prosvjete. Koeficijenti su uvećavani po osnovu stečenih zvanja, stečenih naučnih zvanja, odjeljenskog starješinstva, za rad u dvije ili više ustanova, za časove preko norme, izvođenje nastave iz četiri i više predmeta po različitim predmetnim grupama. Zarada zaposlenih se uvećavala i po osnovu minulog rada.

- Provjerom na odabranom uzorku utvrđeno je da su koeficijenti uvećavani na osnovu Odluka[68] Školskog odbora o uvećanju vrijednosti koeficijenata za poslove: direktora 18%+30%, pomoćnika direktora 30%, šefa službe računovodstva 18%+10%, sekretara 18%+10% i za

[64] “Sl. list CG”, br. 05/11.
[65] „Sl. List CG“, br.80/10.
[66] „Sl. List CG“, br.13/07, 79/08, 86/09, 78/10,40/11.
[67] Sl. List CG“, br.49/8, 73/10, 39/11.
[68] Odluka o uvećanju vrijednosti koeficijenta,broj 01-1176/2 od 29.12.2010 i Odluka, broj: 02-281/2 od 11. 03. 2011. godine.

administrativnog radnika 10%. Uvećanje koeficijenata po odlukama Školskog odbora nije u skladu sa članom 22 i tabelom D istog člana, Granskog kolektivnog ugovora za oblast prosvjete. Koeficijenti iz tabele D ovog člana za obračun uvećavaju se za: stečena zvanja, stečena naučna zvanja, odjeljensko starješinstvo, za rad u dvije ili više ustanova, čas preko norme i izvođenje nastave iz četiri i više predmeta po različitim predmetnim programima.

- Pet lica je zasnovalo radni odnos, bez prethodnog javnog oglašavanja, što nije u skladu sa članom 26 i 27 Zakona o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti.

Iz Ministarstva prosvjete sa Programa Srednje obrazovanje, finansirane su zarade za 100 zaposlenih lica u januaru, dok je u decembru taj broj je iznosio 118. Kretanje broja zaposlenih čije su zarade finansirane iz budžeta, po mjesecima prikazano je u sledećoj tabeli:

Mjesec	Broj zaposlenih	Neto zarada	Neto zarada po zaposlenom
Januar	100	44.792,05	447,92
Februar	110	52.364,68	476,04
Mart	111	52.050,34	468,92
April	114	51.918,41	455,42
Maj	112	51.946,73	463,81
Jun	104	49.137,69	472,48
Jul	101	48.037,45	475,62
Avgust	98	46.852,30	478,08
Septembar	104	49.744,43	478,31
Oktobar	112	51.849,85	462,95
Novembar	114	53.268,16	467,26
Decembar	118	54.880,27	465,09
UKUPNO		**606.842,36**	

Ukupan broj zaposlenih u Ustanovi u januaru je bio 142, a u decembru 198. Kretanje ukupnog broja zaposlenih, po mjesecima, prikazano je u sledećoj tabeli:

Mjesec	Broj zaposlenih	Neto zarada	Prosječna neto zarada po zaposlenom
Januar	142	60.891,31	428,81
Februar	159	71.087,61	447,09
Mart	158	71.646,79	453,46
April	160	71.083,34	444,27
Maj	159	71.995,84	452,80
Jun	154	70.954,28	460,74
Jul	152	70.153,79	461,54
Avgust	149	68.588,67	460,33
Septembar	174	77.001,83	442,54
Oktobar	174	77.001,83	442,54
Novembar	191	83.663,71	438,03
Decembar	198	84.899,00	428,78
UKUPNO		**878.968,00**	

Ministarstvo Prosvjete je Dopisom[69]obavijestilo Ustanovu “da su obaveze za 2016. godinu , po osnovu poreza na zarade, opštinskih prireza, doprinosa za obavezno socijalno osiguranje na teret zaposlenog i poslodavca, Fond rada i doprinos za invalide u cjelosti izmirene, sa stanjem na dan 31.12.2016. godine i da će tabelarni pregled sa izvršenim plaćanjima, po ustanovama biti dostavljen do kraja februara 2017. godine”.

Tabelarni pregled izmirenih obaveza po osnovu isplaćenih neto zarada nije **nije** dat na uvid revizorima, do kraja terenskog rada, jer nije bio ni dostavljen Ustanovi.

Uvidom u rekapitulacije obračunatih zarada, dostavljanih Ministarstvu prosvjete utvrđeno je, da obaveze za poreze, doprinose i prireze na isplaćene neto zarade koje se finansiraju iz Ministarstva prosvjete, iznose 410.251,22€.

Proces usaglašavanja sa Poreskom upravom, za plaćene poreze, doprinose i prireze od Ministarstva prosvjete je u toku, pa revizorima nije dato usaglašeno stanje na uvid.

7.4.4.4. Troškovi amortizacije i rezervisanja

- Subjekat revizije je, u Bilansu uspjeha, na poziciji 211-Troškovi amortizacije i rezervisanja prikazao rashode u ukupnom iznosu od 53.942€. Na računima ispravke vrijednosti u glavnoj knjizi subjekat revizije je evidentirao obračunatu amortizaciju na računu 022100-Ispravka vrijednosti zgrade u iznosu od 8.816,90€. Na računima 0238-Ispravka vrednosti postrojenja i opreme po osnovu amortizacije, u glavnoj knjizi nije evidentiran iznos obračunate amortizacije.

7.4.4.5. Ostali poslovni rashodi

Na poziciji ostali poslovni rashodi se, u skladu sa Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica, unose podaci prema sadržini računa grupe 53 i 55.

Na računima grupe 53 - Troškovi proizvodnih usluga iskazuju se proizvodne usluge na izradi učinaka, transportne usluge, usluge održavanja, zakupnine, troškovi sajmova, reklame i propagande, troškovi istraživanja i ostale proizvodne usluge.

Na računima grupe 55 - Nematerijalni troškovi iskazuju se troškovi neproizvodnih usluga, reprezentacije, premija osiguranja, troškovi platnog prometa, članarina, poreza, doprinosa i ostali nematerijalni troškovi.

- Subjekat revizije je, u Bilansu uspjeha, na poziciji 212-Ostali poslovni rashodi prikazao rashode u ukupnom iznosu od 280.024€. Prema podacima Glavne knjige, na računima grupe 53-Troškovi proizvodnih usluga i grupe 55-Nematerijalni troškovi evidentirani su rashodi u ukupnom iznosu od 101.207,00€.

7.4.5. FINANSIJSKI RASHODI

Subjekat revizije, u Bilansu uspjeha, nije prikazao rashode na poziciji 215-Finansijski rashodi. Na ovoj poziciji se, u skladu sa Pravilnikom o sadržini

[69] Dopis Ministarstva prosvjete, broj 403 – 48/2017 od 30. 01. 2017. godine

i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica, unose podaci prema sadržini računa grupe 56.

Prema podacima Glavne knjige, na računima grupe 56-Finansijski rashodi, evidentirani su rashodi u ukupnom iznosu od 23.151,49€. Struktura evidentiranih rashoda je sledeća:

Troskovi umrezenih telefona	4.632,75
Rashodi kamata po osnovu kredita u zemlji	13.320,89
Rashodi za kamate i ostale takse	358,00
Neposlovni rashodi, kazne i zabrane	4.839,85
	23.151,49

- Subjekat revizije je na računu 56200-Rashodi kamata po osnovu kredita u zemlji, evidentirao iznos otplaćenih anuiteta po osnovu dugoročnog kredita (11x1210,99€).
- Subjekat revizije nije u Bilansu uspjeha, na poziciji 215-Finansijski rashodi prikazao rashode, a trebalo je na toj poziciji iskazati rashode kamata.
- Troškove umreženih telefona, u iznosu od 4.632,75€ trebalo je evidentirati na računima grupe 529 - Ostali lični rashodi i naknade.
- Neposlovne rashode, kazne i zabrane u iznosu od 4.839,85 € trebalo je evidentirati na računima grupe 55 - Nematerijalni troškovi.

7.4.6. OSTALI RASHODI

Subjekat revizije, u Bilansu uspjeha, nije prikazao rashode na poziciji Ostali rashodi. Na ovoj poziciji se, u skladu sa Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica, unose podaci prema sadržini računa grupe 57, 58, 591 i 592.

Na računima grupe 57 - Ostali rashodi iskazuju se gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, gubici po osnovu rashodovanja i prodaje bioloških sredstava, gubici po osnovu prodaje hartija od vrijednosti i učešća u kapitalu pravnih lica, gubici od prodaje materijala, manjkovi, rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja i ostali nepomenuti rashodi.

Na računima grupe 58 - Rashodi po osnovu usklađivanja vrijednosti imovine iskazuju se negativni efekti vrijednosnih usklađivanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava, dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana, zaliha, hartija od vrijednosti i potraživanja u skladu sa MRS 36 i drugim relevantnim MSFI i računovodstvenom politikom, prema nazivima računa ove grupe. Na računima ove grupe iskazuje se i negativan efekat promjene poštene (fer) vrijednosti sredstava, u skladu sa MRS 16, MRS 38 i ostalim relevantnim MSFI.

Na računu 592 - Rashodi iz prethodnih izvještajnih perioda, iskazuju se naknadno utvrđeni rashodi iz prethodnih izvještajnih perioda, sem u slučaju kada je u pitanju računovodstvena greška.

Prema podacima Glavne knjige, na računima grupe 57, 58 i računu 592 evidentirani su rashodi u ukupnom iznosu od 22.758,98€. Struktura evidentiranih rashoda je sledeća:

5760	rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja prinudnim poravnanjem	1,00
576000	otpisi potrazivanja iz redovnog poslovanja	8.588,97
576100	povracaj sredstava	1.077,72
577000	otpis sredstava materijala i robe - skola	1.044,02
577001	otpis sredstava materijala i robe - samoposluga	779,57
577002	otpis robe i sredstava - kiosk trgovinska	3,30
577005	otpis robe u radovce	553,61
577006	otpis, kranja i rashod robe u slasticaru	12,53
577007	otpis robe u bife medicinske	44,70
577010	otpis robe u pos. objektu - kiosk medicinska	33,05
5798	rashodi iz ranijih godina	1.284,21
580000	jubilarne nagrade	6.766,30
592000	rashodi iz ranijih perioda	2.570,00
		22.758,98

- Subjekat revizije, u Bilansu uspjeha, nije prikazao rashode na poziciji 218-Ostali rashodi, a u Glavnoj knjizi je na računima grupe 57 i računu 592 evidentirao rashode u iznosu od 15.992,68€.
- Rashode za jubilarne nagrade trebalo je evidentirati na računu 529 - Ostali lični rashodi i naknade.

8. BLAGAJNA

U postupku revizije je utvrđeno da Ustanova obezbjeđuje hronološku evidenciju poslovnih promjena u dnevniku blagajne, praćene nalozima za uplatu i isplatu dokumentovanih odgovarajućom dokumentacijom. S obzirom da se poslovanje Ustanove obavlja preko računa, sredstva potrebna za podmirenje troškova blagajne podizana su putem potpisanog ovlašćenja na kome je navedeno ko podiže novac, banka i iznos novca.

Ustanova je donijela Interno pravilo o blagajničkom poslovanju[70] kojim se uređuju blagajnički poslovi čuvanja, evidentiranja i raspolaganja gotovinom, odnosno novčanicama i kovanicama. Ustanova je donijela i Odluku[71] kojom se određuje, u skladu sa Internim pravilom, blagajnički maksimum za 2016. godinu u iznosu od 300,00€.

Funkciju vođenja blagajne obavlja Vera Labović, a kontrolu blagajničkih dokumenta, po osnovu Internog pravila obavlja šef računovodstva Milan Raičković. Internim pravilom je propisano kontrola obuhvata provjeru: da li su sve isplate zasnovane na pravilno likvidiranim ispravama, da li su izdate sve blagajničke isprave i upisane evidencije i da li su pravilno popunjene i označene rednim brojevima; da li su sačinjeni po sadržaju pravilni zapisnici o primopredaji blagajne, da li su podaci blgajničkog dnevnika usklađeni sa podacima u glavnoj knjizi i drugo.

[70] br: 01-2036 od 21.09.2015. g.
[71] br: 01-2999 od 31.12.2015. g.

- Revizijom je utvrđeno da knjiženje blagajne obavlja šef računovodstva što nije u skladu sa čl 9 Zakona o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru[72], gdje je navedeno da se kontrolne aktivnosti naročito odnose i na razdvajanje dužnosti kojom se sprječava da je jedno lice istovremeno odgovorno za ovlašćivanje, izvršenje, evidentiranje i kontrolu.

Stanje blagajne na početku 2016. godine iznosilo 18,74€, saldo na kraju je iznosio 223,80€. U toku godine je podignuto 41.783,86€ za potrebe izvršenja zadataka, potrošeno je 41.578,80€.

- Potrošnja goriva vršena je na osnovu Odluka[73] kojom je odobreno korišćenje automobila u privatnom vlasništvu za službene potrebe. Odlukom je uređeno da se naknada vrednuje u iznosu od 25% cijene litra benzina po pređenom kilometru na osnovu zaključenog putnog naloga. Iznos pređene kilometraže upisivan je (osim u jednom slučaju) na osnovu pisanog izvještaja korisnika automobila.

Prema članu 40 Granskog kolektivnog ugovora[74], za vrijeme službenog putovanja u zemlji, zaposlenom pripada dnevnica, naknada putnih troškova, naknada troškova za smještaj i naknada troškova prevoza. Ustanova je evidnciju službenih putovanja vodila u skladu sa ovim članom i Uredbom o naknadi troškova državnim službenicima i namještenicima[75]. Putni nalozi su pravdani u roku koji je propisan uz priloženu odgovarajuću dokumentaciju, pozivna pisma, izvještaji po povratku sa puta, računi. Rashodi za službena putovanja se odnose na troškove odlaska na seminare, sajmove, konferencije, terenske nastave, takmičenja i obilaske poslovnih objekta i učenika na praksi, studijske posjete i isplaćeni su preko blagajne u iznosu od 13.766,08€.

- Evidencija rashoda za službena putovanja (dnevnica, goriva) vođena je na računima grupe 539-Troškovi ostalih usluga, a trebalo je u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica, na računima grupe 529-Ostali lični rashodi i naknade.

- Preko blagajne su isplaćivana lična primanja po raznim osnovama (Jubilarne nagrade, naknade za popisne komisije, davanja povodom 8. marta, otpremnine i ostale pomoći radnicima) u ukupnom iznosu od 13.984,14€.

- Članovima komisija za popis isplaćivane su naknade nakon donošenja odluka, ali nije vršen obračun poreza i doprinosa, što nije u skladu sa čl. 14 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica i čl. 3a Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje.

[72] "Sl. list CG", br. 073/08, 020/11, 030/12 i 034/14.
[73] br:01-2671 od 24.11.2015. godine i br: 01-1685 od 10.10.2016. godine.
[74] „Sl. list CG“, br. 10/16
[75] "Sl. list Crne Gore", br. 26/12 od 24.05.2012.

9. SISTEM UNUTRAŠNJIH KONTROLA

Ustanova je u cilju uspostavljanja sistema unutrašnjih kontrola izvršila sledeće:

- Imenovala[76] lice zaduženo za uspostavljanje, sprovođenje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrola (FMC);
- Donijela Set internih pravila i procedura za uspostavljanje i sprovođenje finansijskog upravljanja i kontrola;
- Usvojila Plan integriteta;
- Ustanovila registar rizika[77] i sačinila Godišnji[78] izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti u uspostavljanju i razvoj sistema finansijskog upravljanja i kontrola;
- Donijela Akcioni[79] plan
- Specimenom deponovanih potpisa odredila lica za odobravanje i ovjeravanje;
- Ovlastila lica za podizanje gotovog novca.

Revizijom je utvrđeno, provjerom izdataka obuhvaćenih uzorkom, da su ovlašćena lica za odobravanje i ovjeravanje i da je ovlašćeno lice za podizanje gotovine. Zastupljen je sistem dvojnog potpisa.

Odgovorno lice za vođenje računovodstva i sastavljanje finansijskih izvještaja, takođe je i lice zaduženo za uspostavljanje, sprovođenje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrole Ustanove kao i lice zaduženo za vođenje registra rizika. Isto lice je Šef službe računovodstva. Opisom poslova i zadataka iz Pravilnika o sistematizaciji, obavlja između ostalog, sledeće poslove: sastavlja godišnji i završni račun, kontroliše knjiženje, vrši kontiranje postojeće dokumentacije, vodi knjigu ulaznh i izlaznih računa i dr.

U procesu revizije utvrđeno, da šef Službe računovodstva, osim opisa poslova radnog mjesta koje pokriva, obavlja i druge poslove, a to su: knjiži prihode, knjiži izvode, vodi evidenciju osnovnih sredstava, knjiži blagajnu i knjiži zalihe.

- Šef računovodstva knjiži, kontroliše knjiženje a i lice je zaduženo za uspostavljanje, sprovođenje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrole, što nije u skladu sa Članom 9 Zakona o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru. Pomenutim članom je precizirano da kontrolne aktivnosti se odnose na razdvajanje dužnosti kojom se sprečava da jedno lice istovremeno odgovorno za ovlašćivanje, izvršenje, evidentiranje i kontrolu.
- Interna pravila koja je donio subjekat revizije ne sadrže sve neophodne elemente popisane Uputstvom za izradu i opis internih pravila i procedura koje je donijelo Ministarstvo finansija u skladu sa članom 3 Zakona o sistemu unutrašnjih finansijskihkontrola u javnom sektoru a u vezi sa članom 6 Pravilnika o načinu i postupku uspostavljanja i

[76] Rješenje o određivanju lica zaduženog za uspostavljanje, sprovođenje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrola u JU Škole za srednje i više stručno obrazovanje“Sergije Stanić“, broj 01 – 956 od 29.05.2015.
[77] Registar rizika , broj 02–910 od 20.07.2016. godine.
[78] Godišnji izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti, broj: 02 – 2724 od 31.01.2017.
[79] Akcioni plan, broj 02–909, od 20.07.2016. godine.

sprovođenja finansijskog upravljanja i kontrola. Usvojene procedure nijesu sastavljene na propisanom obrazcu, tj.u skladu sa Uputstvom za izradu i opis internih pravila i procedura.

10. JAVNE NABAVKE

U skladu sa članom 38 Zakona o javnim nabavkama, Ustanova je sačinila i usvojila[80] Plan javnih nabavki i isti dostavila Upravi za javne nabavke. Ukupna vrijednost planiranih javnih nabavki iznosi 351.000,00 €. Planom javnih nabavki koji je na sajtu objavljen 29.01.2016. godine predviđena je nabavka roba u iznosu od 223.800€, vrijednost planiranih radova u iznosu od 68.500 € i planiranih usluga u iznosu od 58.700€. Nakon ovog, 22. februara objavljen je novi Plan javnih nabavki sa istim ukupnim iznosom, a izmjena je izvršena u vrijednosti nabavke roba u iznosu od 233.200€, za radove iznos od 52.800€ i usluge iznos od 65.000€. U toku godine izvršeno je šest izmjena Plana javnih nabavki.

Izmjene plana javnih nabavki u toku 2016. godine

Plan	Januar	Februar	Mart	Maj	Jun	Avgust	Avgust	Septembar
robe	223.800,00	233.200,00	412.700,00	430.700,00	480.200,00	464.200,00	468.450,00	468.450,00
radovi	68.500,00	52.800,00	47.750,00	65.750,00	68.750,00	84.750,00	79.000,00	79.000,00
usluge	58.700,00	65.000,00	67.850,00	87.850,00	87.850,00	87.850,00	89.350,00	89.350,00
Zbir	**351.000,00**	**351.000,00**	**528.300,00**	**584.300,00**	**636.800,00**	**636.800,00**	**636.800,00**	**636.800,00**

Po sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima, ukupno ugovorena vrijednost javnih nabavki, sa uračunatim PDV – om, iskazana je u iznosu od 713.395,30€. Vrijednosti javnih nabavki iskazana po sprovedenim postupcima i zaključenim ugovorima:

- dodijeljene javne nabavke u **otvorenom postupku** javne nabavke (7) iskazane su u iznosu **247.944,54€** sa PDV – om;
- dodijeljene javne nabavke **šoping metodom** (42), iskazane u iznosu od **192.810,81€** sa PDV – om,
- dodijeljene javne nabavke primjenom **neposrednog sporazuma** (1.125), iskazane su u iznosu od **272.639,95€.**

Izvještaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima u 2016. godini, dostavljen je Upravi za javne nabavke u skladu sa članom 118 Zakona o javnim nabavkama.

- Ukupna vrijednost javnih nabavki realizovanih primjenom neposrednog sporazuma iznosi 272.639,95€ i iznosi, 38,22% izvršenja javnih nabavki u godini za koju se dostavlja Izvještaj, što nije u skladu sa članom 30 Zakona o javnim nabavkama kojim je propisano da ukupna godišnja vrijednost javnih nabavki primjenom neposrednog sporazuma ne može da prelazi 8% izvršenog budžeta za javne nabavke naručioca u prethodnoj godini, ukoliko budžet za javne nabavke iznosi od 500.000€ do 800.000,00€.

[80] Odluka br 01-3268 od 29.01.2016. godine.

PRILOG

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI /BILANS STANJA/

na dan _____ godine

Broj iskaza

62032/2016

Popunjava pravno lice
Matični broj: 02010607 Šifra djelatnosti: 8532
Popunjava: Milna Raicevic

Naziv: JAVNA USTANOVA ŠKOLA ZA SREDNJE I VIŠE STRUČNO OBRAZOVANJE "SERGIJE STANIĆ" PODGORICA
Sjedište: KRALJA NIKOLE 114 , PODGORICA, CRNA GORA

Grupa	Pozicija	Red. broj	Napomena	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	A K T I V A				
00(dio)	A. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	001			
	B. STALNA IMOVINA (003+004+005+009)	002		778,362.00	378,157.00
012	I. GOODWILL	003			
01 bez 012	II. NEMATERIJALNA ULAGANJA	004		78,642.00	88,408.00
	III. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (006+007+008)	005		699,720.00	289,749.00
020, 022, 023, 026, 027(dio), 028(dio), 029	1. Nekretnine, postrojenja i oprema	006		699,720.00	289,749.00
024, 027(dio), 028(dio)	2. Investicione nekretnine	007			
021, 025, 027 (dio), 028(dio)	3. Biološka sredstva	008			
	IV. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (010+011+012)	009			
030, 031(dio), 032(dio), 039 (dio)	1. Učešća u kapitalu	010			
031(dio), 032 (dio)	2. Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća	011			
032(deo),033 do 038, 039(dio)	3. Ostali dugoročni finansijski plasmani	012			
288	C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	013			
04	D. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	014			
	E. OBRTNA SREDSTVA	015		572,253.00	1,063,332.00
10 do 13,15	I. ZALIHE	016		48,539.00	37,198.00

	II. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA, PLASMANI I GOTOVINA (018 do 022)	017		523,714.00	1,026,134.00
20, 21, 22 osim 223	1. Potraživanja	018		135,164.00	75,531.00
223	2. Potraživanja za više plaćeni porez na dobitak	019			
23 osim 237	3. Kratkoročni finansijski plasmani	020			
24	4. Gotovinski ekvivalenti i gotovina	021		388,550.00	950,603.00
27 i 28 osim 288	5. Porez na dodatu vrijednost i AVR	022			
	F. UKUPNA AKTIVA (001+002+013+014+015)	023		1,350,615.00	1,441,489.00
	PASIVA				
	A. KAPITAL (102 do 109)	101		1,209,019.00	1,305,407.00
30	I. OSNOVNI KAPITAL	102		1,440,336.00	1,440,336.00
31	II. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	103			
32	III. RE/ERVE	104			
330, 331 i 333	IV. POZITIVNE REVALORIZACIONE RE/ERVE I NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA RASPOLOŽIVIH ZA PRODAJU	105			
332 i 334	V. NEGATIVNE REVALORIZACIONE RE/ERVE I NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA RASPOLOŽIVIH ZA PRODAJU	106			
34	VI. NERASPOREDJENA DOBIT	107		20,272.00	20,272.00
35	VII. GUBITAK	108		-251,589.00	-155,201.00
237	VIII. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE I OTKUPLJENI SOPSTVENI UDJELI	109			
	B. DUGOROČNA RE/ERVISANJA I DUGOROČNE OBAVE/E (111+112)	110		75,087.00	88,407.00
40(dio)	I. DUGOROČNA RE/ERVISANJA	111			
41	II. DUGOROČNE OBAVE/E (113+114)	112		75,087.00	88,407.00
414, 415	1. Dugoročni krediti	113		75,087.00	88,407.00
41 bez 414, 415	2. Ostale dugoročne obaveze	114			

408	C. ODLOŽENIH PORESKIH OBAVEZA	115			1,067.00
	D. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (117+124)	116		66,509.00	46,608.00
	I. KRATKOROČNE OBAVEZE (118 do 123)	117		66,509.00	46,608.00
42, osim 427	1. Kratkoročne finansijske obaveze	118			
427	2. Obaveze po osnovu sredstava namijenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje je obustavljeno	119			
43 i 44	3. Obaveze iz poslovanja	120		91,238.00	47,416.00
45, 46 i 49 osim 408	4. Ostale kratkoročne obaveze i PVR	121		-1,790.00	-3,194.00
47, 48 osim 481	5.Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda	122		-22,939.00	2,386.00
481	6. Obaveze po osnovu poreza na dobit	123			
40(dio)	II. KRATKOROČNA REZERVISANJA	124			
	III. UKUPNA PASIVA (101+110+115+116)	125		1,350,615.00	1,441,489.00

Obrazac usklađen sa članom 3 Zakona o računovodstvu i reviziji ("Sl. list CG" broj 80/08) i IV Direktivom EU.

U _____

Datum prijema 03.04.2017.

Datum obrade 03.04.2017.

Datum štampe 21.06.2017.

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izvještaja

Milan Raicevic

M.P.

Odgovorno lice

Zoran Elikovac

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU /BILANS USPJEHA/

u periodu od 01.01.2016. do 31.12.2016. godine

Broj iskaza
02032/2016

Popunjava pravno lice
Matični broj: 02010607 Šifra djelatnosti: 8532
Popunjava: Milica Raicevic

Naziv: JAVNA USTANOVA ŠKOLA ZA SREDNJE I VIŠE STRUČNO OBRAZOVANJE "SERGIJE STANIĆ" PODGORICA
Sjedište: KRALJA NIKOLE 114 , PODGORICA, CRNA GORA

Grupa	Pozicija	Red. broj	Napomena	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	I. POSLOVNI PRIHODI (202 do 206)	201		2,272,753.00	1,932,760.00
60, 61	1. Prihodi od prodaje	202		2,197,264.00	1,834,430.00
62	2. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	203			
630	3. Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	204			
631	4. Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	205			
64 i 65	5. Ostali poslovni prihodi	206		75,489.00	98,330.00
	II. POSLOVNI RASHODI (208 do 212)	207		2,367,308.00	2,040,280.00
50	1. Nabavna vrijednost prodate robe	208		414,524.00	313,081.00
51	2. Troškovi materijala	209		64,869.00	46,252.00
52	3. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	210		1,553,949.00	1,410,046.00
54	4. Troškovi amortizacije i rezervisanja	211		53,942.00	23,132.00
53 i 55	5. Ostali poslovni rashodi	212		280,024.00	247,769.00
	A. POSLOVNI REZULTAT (201-207)	213		-94,555.00	-107,520.00
66	I. FINANSIJSKI PRIHODI	214			
56	II. FINANSIJSKI RASHODI	215			
	B. FINANSIJSKI REZULTAT (214 - 215)	216			
67, 68, 691 i 692	I. OSTALI PRIHODI	217			
57, 58, 591 i 592	II. OSTALI RASHODI	218			
	C. REZULTAT I/ OSTALIH AKTIVNOSTI (217-218)	219			
	D. REZULTAT I/ REDOVNOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA (213+216+219)	220		-94,555.00	-107,520.00
690 - 590	H. NETO REZULTAT POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	221			

	F. RE/ULTAT PRIJE OPOREZIVANJA (220+221)	222		-94,555.00	-107,520.00
	G. DRUGIH STAVKI RE/ULTATA /POVEZANIH SA KAPITALOM/ (224 do 228)	223			
	1. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	224			
	2. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja	225			
	3. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu učešća u kapitalu pridruženih društava	226			
	4. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu aktuarskih dobitaka (ili gubitaka) u vezi sa definisanim planovima penzionih naknada	227			
	5. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu hedžinga tokova gotovine	228			
	H. PORESKI RASHOD PERIODA (230+231)	229			
721	1. Tekući porez na dobit	230			
722	2. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda	231			
	I. NETO RE/ULTAT (222+223-229)	232			
	J. ZARADA PO AKCIJI				
	1. Osnovna zarada po akciji	233			
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	234			

Obrazac usklađen sa članom 3 Zakona o računovodstvu i reviziji ("Sl. list CG" broj 80/08) i IV Direktivom EU.

U _____

Datum prijema	03.04.2017.	Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izvještaja	Odgovorno lice
Datum obrade	03.04.2017.	M.P.	
Datum štampe	21.06.2017.	Milan Raicević	Zoran Elčkovac